

PRESERVATION OF LAO MANUSCRIPTS PROGRAMME LAO-GERMAN COOPERATION. NEWS BULLETIN * September 2000

ກວງປະຊຸມ ຢູ່ ແຂວງສາລະວັນ

ຄ່າເຫັນ ອອງ ທ່ານ ໄນໄຊ ສີຫາຈັກ

ຄະນະປະຈຳຝັກແຂວງ ອອງເຈົ້າແຂວງສາລະວັນ

ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍອະນຸຍາດຕາງໜ້າໃຫ້ອໍານາດການປົກຄອງແຂວງ ຂໍສະແດງ
ຄວາມປິຕິຊົມຊົ້ນມາຢັງກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທ່າ, ສະການຫຼຸດ ສ.ສ
ເປົຍຮະມັນປະຈຳລາວ ຕລອດເຖິງອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ໄດ້ສ້າງເຕື່ອນໄຂໃຫ້
ແຂວງສາລະວັນໄດ້ເປີດກອງປະຊຸມອະນຸລັກໃບລານຂຶ້ນໃນຄັ້ງນີ້ (ຂໍຊົມເຊີຍ!).

ຂໍລາຍງານໃຫ້ທ່ານຜູ້ແຫ່ນໄດ້ຮັບຊາບວ່າ ສາລະວັນເປັນເມືອງ ນຶ່ງໃນສີແຂວງ
ພາກໃຫ້ອງລາວມີເນື້ອທີ່ປະມານ 1.073.000 ກວ່າເຮັກຕ້າ. ປະກອບດ້ວຍ 8 ຕົວເມືອງ

ຄື : 5 ຕົວເມືອງທີ່ພຽງ, 1 ຕົວເມືອງພູພຽງ ແລະ 2 ຕົວເມືອງພູດອຍ, ມີປະຊາກອນປະມານ 278.769 ກວ່າຄົນ ໃນນັ້ນຜົ່າລາວລຸ່ມກວມເອົາປະມານ 60% ນອກນັ້ນແມ່ນຜົ່າລາວທີ່ ປະກອບມີຕະກຸນຜົ່າໃຫຍ່ເຊັນ: ສ່ວຍ, ກະຕາງ, ຕະໂອັຍ,
ປະໂໄກ, ກາໃນ, ກາໄດ ແລະ ລະວຽນ ການດໍາລົງຊີວິດລາວລຸ່ມຈະອາໄສຢ່າເດືອນທີ່ພຽງເຮັດນາ, ກີ່ສາສນາພຸດ ແລະ ຜົ່າກະ
ຕາງກໍກີ່ເອົາການເຮັດນາເປັນອາຊີບຕ່າງແຕ່ການເຊື້ອກີ່, ສ່ວນຜົ່າອື່ນໆຈະເຮັດໄຮເຮັດສ່ວນເປັນອາຊີບ. ຕາມຕົວເລກທີ່
ເກັບກຳໄດ້ໃນປີ 1998 ມີວັດທັງໝົດໃນທົ່ວແຂວງ 219 ແຫ່ງ, ຫຼັງສືບຸກໃບລານນັ້ນ ສ່ວນຫລາຍຈະຍັງເຫຼືອຢູ່ ບັນດາ
ເມືອງທີ່ບໍ່ກີກທໍາລາຍໜັກຈາກສົງຄາມ ເຊັ່ນ: ເມືອງຄົງເຊ ໂດນ, ເມືອງວາປີ ແລະ ເມືອງລະຄອນເຜັນ ຂ້າພະເຈົ້າຍົກ
ຂຶ້ນມາຜູ້ຄົນຄວ້າໃນຕ່ານ້າ ຫມາຍວ່າ ທັນສີ ບຸກໃບວານສ່ວນຫລາຍຈະມີແຕ່ໃນກຸມພຸດທະສາ ສະນິກະຊົນເທົ່ານັ້ນ.

ຜູ້ເຮັດໃຫ້ກອງປະຊຸມບັນລຸ່າດປະສົງ ຜູ້ສ້າງສະຕິຕື່ມີຕົວອອງມວນອຸບຕ່ວຽກງານປົກປັກສາຫຼັງສືບຸກໃບລານ

ເຊິ່ງແມ່ນມະດີກທາງດ້ານວັດທະນະທ່ານີ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍຮຽກຮ້ອງມາຢັງວິທະຍາກອນຫຼຸກທ່ານ ຈຶ່ງໄດ້ໃຫ້ຫຼຸກ
ຄວາມສາມາດ ອະທິບາຍຄວາມຫມາຍຄວາມສໍາຄັນ
ຂອງການປົກປັກສາ ທັງສະເໜີໃຫ້ເຫັນການເຮັດ
ວຽກ ແລະ ປິດຮຽນຕ່າງໆທີ່ຜ່ານມານັ້ນ ຜູ້ໃຫ້ບັນດາ
ທ່ານຜູ້ແຫ່ນ ຜູ້ຊົງຄຸນວຸດທິ ພະສົງອົງຄະເຈົ້າເຂົ້າໃຈ,
ທັງຮຽກຮ້ອງມາຢັງບັນດາທ່ານຜູ້ແຫ່ນຫຼຸກທຸວນໜ້າ
ຈຶ່ງໄດ້ກ້າຫານປະກອບຄໍາຄິດຄໍາເຫັນກຽວກັບການປົກ
ປັກສາຫຼັງສີທ້ອງກົນຂອງຕົນ ທັງໝົດນັ້ນຈະພາ
ໃຫ້ເຫັນບັນຫາຈຸດດີ ຈຸດອອນ ກອດກອນເປັນບິດຮຽນໃນ
ອະນາຄົດ ມາຮອດນີ້ການກະກຽມຫຼຸກຢ່າງກ່ອງຮັບຮ້ອຍ
ແລ້ວ ຂ້າພະເຈົ້າຂໍປະກາດເປີດກອງປະຊຸມແຕ່ວິນາທີ່
ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຄໍາເຫັນອອງຫ່ານ ຄໍາຜຸຍ ກິດຕີລາດວັງສີ ຫົວໜ້າພະແນກຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະຫໍາ ແຂວງ ສາລະວັນ

ຂ້າພະເຈົ້າຂໍອະນຸຍາດຕາງໜ້າ ໃຫ້ແກພະນັກງານລັດຖະກອນພາຍໃນພະແນກຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະຫໍາ ແຂວງສາລະວັນ ສະແດງຄວາມປີຕິຍິນດີ, ຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນຢ່າງລັ້ນເຫຼືອຕໍ່ອ້ານາດການປົກຄອງແຂວງ, ຕໍ່ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະຫໍາ, ຕໍ່ສະການຫຼຸດ ສ.ສ.ເປຍຮະມັນປະຈຳລາວ ແລະ ຄະນະຮັບຜິດຊອບໂຄງການປົກປັກຮັກສານັ້ງສີ ໃບລານຕລອດຕົງຜູ້ແທນທີ່ຮ່ວມກອງປະຊຸມທຸກໆທ່ານ, ທີ່ໄດ້ສ້າງເງື່ອນໄຂອ້ານວຍຄວາມສະດວກທຸກປະການ ເຮັດໃຫ້ກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ເກີດຂຶ້ນຢູ່ແຂວງສາລະວັນ.

ດິນແດນສາລະວັນແຫ່ງນີ້ ຕິດຜັນກັບຜົງສາວະດານອັນຍາວານຂອງຊາດລາວຊົນເຜົ່າໄຕ, ເຜົ່າມອນ-ຂະແນ ໄດ້ປະກິດຕົວ, ຄົງຕົວ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວບິນດິນແດນແຫ່ງນີ້ ແຕ່ສະຫຼັມອອມພາຍໃຕ້ອານາຈັກຕ່າງໆ ໃນດິນແດນສົວນະບຸມ ໂດຍສະເພາະວັນນະຄະດີ, ວັນນະກຳຕີດກໍ່ຂັ້ນພ້ອມ, ແນ່ນອນ ເມື່ອຄວາມສີວິໄລຂອງອານາຈັກລ້ານຊ້າງຂັ້ນສູ່ອດສູງ ພາຍໃຕ້ອາຊການຂອງເຈົ້າສຸຮັຍະວົງສາ ທໍາມີກະຮາຊ ເຊື່ອວ່າຢູ່ສາລະວັນ (ໃນນາມເມືອງຫຼັນ, ເມືອງຄໍາຫອງຫລວງ) ໃນໄລຍະນັ້ນ ກໍຄົງມີການຝັດທະນາວັນນະຄະດີ ແລະ ອັກສອນສາດໃຫ້ຂັ້ນສູ່ລະດັບສູງ ເຊັ່ນກັນ, ຈຶ່ງປະກິດມີຕ່ານານນະຄອນກະເດີາທຶກ, ເມືອງຄໍາຫອງຫລວງ ຂຽນອອກເປັນຜູ້ກັບເປັນມັດ ແລະ ກາບກອນຫລາຍອັນ. ອັນນັ້ນ ຫມາຍວ່າ ຢູ່ແຂວງສາລະວັນກໍເຄີຍມີຫນັງສີຜູກໃບລານທີ່ເປັນມໍລະດົກລວມຂອງຊາດ ແລະ ຂອງເອັດແຂວງຕົນເອງຢ່າງຫລວງຫລາຍຝ່ສົມຄວນ. ແຕ່ເປັນຫັນໆເສົ້າດ້າຍປາງສີງຄາມແຕ່ລະສະໄຫມຈົນນັບປໍ່ຖຸວນ ເຮັດໃຫ້ວັດຖຸເລົານັ້ນຖືກທໍາ ລາຍຈົນທີມີສັງງານ ແຕ່ວ່າບັນດາເມືອງທີ່ຢູ່ທິດຕາເວັນຕົກ ເຊັ່ນ : ເມືອງວາປີ, ເມືອງຄົງເຊ ໂດຍ ແລະ ລະຄອນຜັງກຳຜົງຍິ່ງເຫຼືອຈາກສົງຄາມຢູ່ອ້າງຕາມສະຖິຕິເປົ້ອງຕົນທີ່ເກັບກໍາ ໃນປີ 1998 ຫນັງສີຜູກໃບລານໃນທົ່ວແຂວງ ມີປະມານ 2200 ຜູກ. ມີຫຼັງອັກສອນທໍາ, ອັກສອນລາວຕົມ. ເວົ້າຕົງການປົກປັກຮັກສາ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ ຢູ່ແຂວງສາລະວັນ ກໍຍັງແມ່ນພະສົງສໍາມະນຸມ ເປັນຜູ້ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ເຜີຍແຜ່, ຫັງເປັນຜູ້ສືບຫອດສຶກສາຮ່າຮຽນ. ການນຳໃຊ້ໃນຫຼດສະການ ຕ່າງໆປະຈຳປີ ເປັນຕົ້ນ ບັນມະຫາຊາດ ຫລື ບັນພະເວດ, ບັນເຂົ້າຜັນສາ ອອກຜັນສາ ພະສົງຈະໃຊ້ຫນັງສີໃບລານ ເພື່ອເປັນຕໍ່ລາສະແດງທໍາມະ ເອັນວ່າ (ຟັງໜັດ) ຫລື ເວລາງັນເຮືອນດີ ຊາວບ້ານມັກຈະໃຊ້ຫນັງສີພື້ນແຜນນິຫານອານສູ່ກັນຝົງ. ການຮັກສາສ່ວນໃຫຍ່ກໍແມ່ນວັດ, ດ້ວຍການມັດການທີ່ ຫລື ປະໄວໃນຕູ້ຫນັງສີ ອີກຈຳນວນນີ້ທີ່ເປັນຜົນນິຫານກໍແມ່ນບຸກຄົນຮັກສາໄວ້ໃນເຮືອນ ສ່ວນການຂຽນ ຫລື ກໍາຍຄົນແມ່ນບໍ່ມີ ການປົວລະບັດຮັກສາກໍຍັງບໍ່ທັນດີບໍ່ທັນຮວມສູນ, ມວນຂົນບໍ່ທັນມີສ່ວນຮ່ວມເຫັນທີ່ຄວນ ຖ້າສະພາບແບບນີ້ທ່າງແຕ່ຍ້າວໄປອີກແນ່ນອນວ່າມໍລະດົກຂອງຊາດຈະເສຽນໄປໃນວັນນີ້ຂ້າງໜ້າ. ຂ້າພະເຈົ້າ ເຊື່ອວ່າກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ ຈະເປັນກອງປະຊຸມທີ່ສາມາດຊອກຊອງຫາງເພື່ອສືບຫອດຮັກສາລິດຈະນາ ແລະ ເຜີຍແຜ່ໃຫ້ແກ່ຄົນຮຸນໃຫມ່ໄດ້ເປັນຢ່າງດີ.

ສາວຍໍ້ມັກ້າວິໄປ

ໂດຍ : ຄໍາສົງ ວົງສະຫວ່າງ

ທໍາມາກັ້ວມາໄຊ, ປັນຍາ, ພັນຍາ, ລ້າວ

ເປັນຄໍາອັນຕັ້ນ ຂອງແຂວງສາລະວັນ ເພື່ອໃຫ້ແຂກໄປ-ໄຫມາຈຳໄດ້ງ່າຍ ແຂວງນີ້ມີເອກະລັກສະເພາະຕົວ ຄື : ລໍາສາລະວັນ ໃຜຈະເອົາໄປລໍາຢູ່ໃສກໍ່ແລ້ວແຕ່ ຂັ້ນຊື່ວ່າຈັງວະສາລະວັນແລ້ວ ສຸພາບປານໄດ້ກໍ່ອິດຍ້ອນຢຶກໜຸນນຳບໍ່ໄດ້ ແຂວງສາລະວັນເປັນແຂວງທີ່ຫຼັງທາງພາກໃຕ້ ຫີ້ຫລາກຫລາຍດ້ວຍວັດທະນະທຳບັນດາເຜົ່າ ຊຶ່ງຍາມໄດ້ກໍ່ຍັງຄົງຄວາມເປັນເອກະລັກຢູ່ສະເໜີ ປະຊາຊົນຫັ້ງທີ່ມີດີມີ 278.769 ກວາຄົນ ໃນນັ້ນ 60% ແມ່ນເຜົ່າລາວລຸ່ມ ອາຊີບຮັດນາ ກີ່ສາສະນາຜຸດ, ໃນທົ່ວແຂວງມີວັດ 219 ແຫ່ງ. ສ່ວນເຜົ່າລາວທີ່ປະກອບມີຫລາຍຊົນເຜົ່າໃຫຍ່ ສອຍ, ກະຕາງ, ຕະໂໝ້, ລະວອນ ອາຊີບຮັດໄຮ ເຮັດສວນ. ປູກຝຶກອຸດສາຫະກຳ. ເນື້ອທີ່ຫັ້ງທີ່ມີຕະປະມານ 1.073.000 ກວາເຮັກຕາ, ມີ 8 ພຶສົງ ດິນແດນແຫ່ງນີ້ອຸດົມສົມບູນຫລາຍ ເຫັນຈະແກ່ການປູກຝຶກ ແລະ ສະຫງົບສຸກດ້ວຍແນວຄືດວັດທະນະທຳອັນຈິບງາມ.

ເວົ້າເຖິງການຝັດທະນາ ກໍ່ມີບາດກໍ່າວຂະຫຍາຍຕົວພື້ນສົມຄວນ ສະເພາະເມືອງສາລະວັນອັນເປັນທີ່ຕັ້ງຂອງສໍານັກແຂວງ ເປັນດິນແດນທີ່ຮາບຜຽງກວ້າງງາມ ກໍ່ມີການປົກອາຄານບ້ານຊອງ ສໍານັກງານອົງການຂັ້ນຫລາຍບ່ອນເພື່ອຮອງຮັບກັບການສຶກສາຮ່າຍຮຸນຂອງລູກຫລານ ເພີ່ນຍັງໄດ້ສ້າງອາຄານຫລາຍຫລັງຮັດເປັນໂຮງຮຸນສ້າງຄູ, ມີສະໄໝສອນຫລັງໃຫຍ່ທັນສະໄໝມ. ໃນວັນທີ 15 ມິນາ 1999 ນີ້ ທ້າງພະແນກກະແໜລົງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳແຂວງໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມສໍາມະນາວີທີ່ວິທະຍາການສ້າຫລວດ ແລະ ປຶກປັກຮັກສາຫນັງສື່ງໃບລານຂັ້ນຢູ່ທີ່ສະໂມສອນແຫ່ງນີ້ ອັນໄດ້ຮັດໃຫ້ບັນດາທ່ານຜູ້ແທນທີ່ມາຈາກເມືອງຕ່າງໆ ຜ້ອມຫັ້ງຜູ້ແທນຈາກກະຊວງ ຮວມທັງທີ່ມີດຳຈຳນວນ 57 ທ່ານ ອິດຜູມ ໃຈນຳບໍ່ໄດ້ ແຜະວາສະການທີ່ນີ້ຍັງສິດໃສ່ບໍ່ທັນກີກຳນຳໃຊ້ຈັກເຫຼືອ. ມອນນີ້ທ້າງພະແນກກະແໜລົງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳແຂວງ ຍັງສ້າງອາຄານຫລັງໃຫ່ມຫັ້ງໃຫຍ່ທັງງາມ. ມີສະການນີ້ໂທລະພາບແຂວງສາລະວັນໄດ້ອອກວາລະສານຊື່ “ສາລະວັນໃຫມ່” ຫັ້ງມີແຜນການພື້ນຟູ ແລະ ເສີມອະຫຍາຍວັດທະນະທຳອອງບັນດາເຜົ່າ ໃນໂຄກາດບຸນບິໃຫມ່ລາວນີ້. ເພີ່ນຈະກອດເອົາວັດທະນະທຳ ອັນແດ່ນໆຂອງບັນດາເຜົ່າໃຫ້ມີການແຂ່ງຂັນໃນທົ່ວແຂວງ ຫັ້ງຈະມີເຫດສະການຕ່າງໆອີກຫລາຍຢ່າງ ສ້າງໃຫ້ສີສັນຂອງແຂວງມີຫຳກ້າວກ້າວໄປສາລະວັນເຮົາເຮີຍ....

ເຊື່ອງອ່ານ

○ ກອງປະຊຸມ ແຂວງສາລະວັນ.....	1
○ ບົດປະກອບຄໍາເຫັນແຂວງສາລະວັນ..	2
○ ກ້າວໄປສາລະວັນ....	3
○ ບົດປະກອບຄໍາເຫັນ....	4
○ ການສໍາຫລວດ...	7
○ ບົດປະກອບຄໍາເຫັນ....	8
○ ກອນຫລານຂອນຍໍາ....	10
○ ກອງປະຊຸມແຂວງເຊກອງ..	12
○ ບົດປະກອບຄໍາເຫັນ....	13
○ ຄາຮະວະຫັມ, ພະຮິບາ 7 ປະການ..	19

ບົດປະກອບຄໍາຕັ້ນ ຕໍ່ຈາກພ້າ 2

ພະອາຈານ ສຸລິດ ດ້ານປັນຍາ (ປະຫານ ອ.ພ.ສ. ແຂວງສາລະວັນ)

ກອນທີ່ນີ້ທ່ານໄລຍຮັບຢືນຢັນວ່າ ແຂວງສາລະວັນກໍມີວັດວາອາຮາມທ່າຍຜ່ສົມຄວນ ປະຊາ
ຊົນຈຳນວນນີ້ ມັບກີ່ພຸດທະສາດສະຫນາ ປະຕິບັດຄໍາສັ່ງສອນຕະຫລອດມາ ແຕ່ຍ້ອນສົງ
ຄາມຮ້າຍແຮງ ປະຊາຊົນໄດ້ອີນພະຍົບໜີຈາກບ້ານເຮືອນ ປະວັດວາອາຮາມເປັນຮ້າງ
ໜັງສື່ງໃບລານກີກສູນເສຮົງ. ວັດຖຸທີ່ມີຄໍາກໍ່ສູນເສຮົງໄປນຳໆ. ພາຍຫລັງໄດ້ຮັບເອກະລາດ
ທ່າຍແຫ່ງກໍໄດ້ເລີ່ມມີວັດ ມີພະສົງສໍາມະນົນ ແຕ່ຫຽບກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງປະຊາ
ຊົນແລ້ວ ຍັງບໍ່ທັນຕອບສະຫນອງຢ່າງທົ່ວເຖິງ ທັງນີ້ເນື່ອງຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ເຮັດວຽກດ້ານນີ້ຢັງຂາດປະສົບ
ການຂາດເຕັກນິກ ເຜື່ອຊຸດຄົ້ນບຸລະນະ ທັງອາດທີ່ນີ້ຮອນສ້ອນແປງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນວັດທີ່ສໍາຄັນເຊັ່ນ : ວັດສິມ້າຄຸນ
ເຫສະບານແຂວງສາລະວັນ, ວັດເມືອງເລົ່າງາມ, ວັດບູລິມມະນາດ ເມືອງວາປີເກົ່າ, ວັດໄຕຜູມ ເມືອງຄົງເຊໂດນ ແລະ
ທ່າຍ ວັດທີ່ຢູ່ໃນເຂດແຂວງນີ້ຍັງບໍ່ໄດ້ສ້ອນແປງ ນອກຈາກນີ້ກໍຢັງຂາດທຶນຮອນເຜື່ອສົງເສີມການສຶກສາສິນທຳ.

ໜັງສື່ງໃບລານມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ພະສົງສໍາມະນົນ ແລະ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າຕັ້ງແຕ່ໄດ້ງາມ ສ່ວນທ່າຍໄດ້ບັນ
ຈຸດໍາສັ່ງສອນຂອງຜູດທະເຈົ້າ. ສະນັ້ນຈຶ່ງໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາໃຫ້ຢືນຢັນຫຼວດມາ. ໃນໂຄງກາດອັນສໍາຄັນ ແລະ
ມີຄວາມໜໍາຍນີ້ ຈຶ່ງເປັນການຕອບສະຫນອງຕໍ່ຄວາມຄອງຄອຍຂອງພະສົງສໍາມະນົນ, ຜຸດທະສາສະນິກະຊົນບັນດາ
ເຜົ່າແຂວງສາລະວັນ, ອາຕະມາຕາງໜັນພະສົງໃນທົ່ວແຂວງສາລະວັນ ກໍມີຄວາມຫວັງຕັ້ງໃຈແຮງກ້າວ່າ : ກອງປະ
ຊຸມຄັ້ງນີ້ ຈະກາຍເປັນພະລັງແຮງອັນຍິ່ງໃຫຍ່ ໃນການເຕັ້ມໂຮມແຮງກາຍແຮງໃຈຊ່ວຍກອບກຸ້ເອົາມູນມັງຄັງມໍລະດົກ
ຂອງແຂວງສາລະວັນໄວ້ ໃຫ້ສືບຫອດຕໍ່ໄປຮອດເສັ່ນລູກເສັ່ນຫລານ.

ຂໍຈະເລີນພອນ.

ທ່ານ ມະຫານຸ້າກົວ ວິພາກອນ (ຜູ້ຊົງຄຸນວຸດທີ່ ເມືອງຄົງເຊໂດນ)

ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຕິດຕາມການລາຍງານການສະເໜີຂອງບັນດາທ່ານຜົ່າແທນ
ແລະ ໄດ້ພັງດ້ວຍວິໄສທັດຂອງຂ້າພະເຈົ້າເອງ ແມ່ນເຫັນໄດ້ຄໍາຖາມເຈາະຈົ່ມ ສຸດ
ທ້າຍກໍຝ່ເຂົ້າໃຈເນື້ອຄວາມ ແລະ ເຫັນແຈ້ງກັບຈຸດປະສົງໃນວຽກງານນີ້.

ການປົກປັກຮັກສາທ່ານພື້ນຖານໃບລານ ເວົ້າລວມໃນທົ່ວປະເທດ ເວົ້າສະເພາະ
ເມືອງຄົງເຊໂດນນັບແຕ່ມີນີ້ເປັນຕົ້ນໄປຮົງຈະເຮັດກັນແບວໃດ ?

ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມເຫັນວ່າ : ພວກເຮົາແມ່ນເປັນເຈົ້າຂອງວັດຖຸດັ່ງກ່າວ ສະ
ເພາະເມືອງຄົງເຊໂດນ ຄວນສາມັກຄືກັນອອກເຮືອເຫັນ ກໍສ້າງທີ່ເກັບນ້ຽນໜັງສື່ງໃບລານ ໄວໃນບ່ອນໄລບ່ອນໜີ້
ບ່ອນທີ່ສົມຄວນທີ່ສຸດ ກໍຄົວດສັນຕິສຸກອາຫັນມາຮາມ (ທ່າຫລວງ) ແຫ່ງທີ່ສອງກໍແມ່ນວັດໄຕຜູມ ຄົງເຊໂດນ ຈຶ່ງເປັນວັດ
ທີ່ເກົ່າແກ່ ແລະ ມີເຈົ້າສໍານັກທີ່ເປັນຫັນໆເຫຼືອມໄສສັດຫາ ພວກເຮົາຄວນເຮັດກອນ ບໍ່ຟ້າວເອື່ອຍອີງຜັກ-ລັດ ເຖິງກົມກອງ
ຫລືບໍລິສັດຕ່າງໆ. ພວກເຮົາຄວນເຮັດ ແລະ ອິງໃສ່ຄວາມປີຊາສາມາດຂອງພວກເຮົາເອງທີ່ເຄີຍມີມາແລ້ວ, ອາດຈະດໍາ
ເນີນງານກໍສ້າງໄວ້ກ່ອນ ຈະໄດ້ 10% ທີ່ລີ 20% ໃນເມື່ອເຝື່ນໃສ່ສຸດເຫັນຄວາມຕັ້ງໃຈຂອງພວກເຮົາແລ້ວ ພວກເຮົາຈຶ່ງ
ຮຽກຮ້ອງ ແລະ ລໍຄອຍຄວາມຊ່ວຍໜີລືອໃນຕໍ່ຫນ້າ ເຜື່ອເຮັດໃຫ້ວັດຖຸໃບລານທີ່ມີຄຸນຄໍານີ້ໄທ້ທ່ອນໂຮມກັນໄວ້ບ່ອນທີ່.

ທ່ານ ສິດາ ແກ້ວອຸ່ນຫຼ້າ
ປະທານແນວລາວສ້າງຊາດ ແຂວງສາລະວັນ

ນັບວ່າເປັນຄັ້ງປະຫວັດສາດສໍາຫລັບແຂວງສາລະວັນ ທີ່ພວກເຮົາໄດ້ຮັບການອຸ່ນຊູ່ຊ່ວຍເຫຼືອຈັດກອງປະຊຸມໃນການປຶກປັກຮັກສາຫນັງສີຜູກໃນລານ ເຊິ່ງເປັນມູນມໍລະດົກຂອງຊາດ. ໃນຊຸມປີຜ່ານມາ ຂ້າພະເຈົ້າກໍໄດ້ຮັບຂ່າວການເຄື່ອນໄຫວຂອງໂຄງການໃບລານຢ່າງເປັນດາແຂວງພາກເທົ່ອ, ພາກກາງ ແລະ ໄດ້ມີຄວາມຄອງຄອຍຢູ່ໃນໃຈ. ແຕ່ມີນີ້ແຂວງສາລະວັນກໍໄດ້ຮັບກຽດຕອບສະຫນອງ ຈາກລັດຖະບານລາວ ແລະ ລັດຖະບານ ສ.ສ.ເຢຍຮະມັນ ພ້ອມດ້ວຍກະຊວງກະແໜລົງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທ່າ ໄດ້ນຳເອົາຄວາມຮັກແງງ. ຄວາມເປັນຫວົງເປັນໄຍ້ຕ່ວຽກງານວັດທະນະທໍາມາສູ່ແຂວງສາລະວັນ. ນັບ ວ່າເປັນຄັ້ງປະຫວັດສາດແຫ່ງການອະນຸລັກ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍຄໍາເຝີຕີກາຫາງຸດທະສາສນາ ເປັນການພື້ນພີໃຫ້ໄດ້ສຶກສາຮ່າງຮູນຜູມປັນຍາອອງບັນຜະບຸລຸດ ເພື່ອສືບຫອດມູນມໍລະດົກໄວ້ໃຫ້ລູກຫລານ ໃນແຂວງສາລະວັນກໍໄດ້ມີນີ້ເຊື້ອທາງວັດທະນະທ່າມີວັດວາພະສາສນາເປັນບ່ອນໂຄຮົບບຸຊາອອງຄືນສາລະວັນມາແຕ່ດົນນານແລ້ວ. ປະຊາຊົນສ່ວນຫລາຍແມ່ນກີສາສນາຟຸດ, ແຕ່ຍ້ອນສົງຄາມຮຸກຄານທັງສີຜູກໃນລານກໍຄືວັດວາອາຮາມກີກທ່າລາຍປະຊາຊົນກີກອົບພະຍົບໄປຢູ່ຕາມປ່າຕາມດົງ. ວັດຖຸທີ່ມີຄ່າກໍກີກກຸ່ມຄົນບໍດິລັກລອບປ່າໄປ ເຊັ່ນ : ຍຸ່ວັດສິມງຸຄຸນ ເປັນວັດທີ່ເຕີ່ມີວັດຖຸສິມບັດທາງສາສນາອັນຊົງຄຸນດໍາ ນັບທັງໃນລານໜ່າຍພັນສະບັບກີກເຮືອບິນຕາ 28 ຂອງສັດຖຸກະລົມເປັນທຸກໆທ່າອິດໄລດີໃນຊຸມປີ 1970.

ແຕ່ຍ້ອນແບວທາງອັນກີກຕ້ອງ ແລະ ເປັນທ່າອງັງັກ ແລະ ລັດຖະບານເຮົາໄດ້ຮັບເອກະລາດປະຊາຊົນຂອງແຂວງສາລະວັນໄດ້ຄ່ອຍປັບປຸງວັດວາອາຮາມຄື່ນມາໃໝ່ ຫລາຍບ້ານກໍມີການສ້າງ ແລະ ມີຜະສົງສໍາມະເນນບົວລະບັດຮັກສາ ແຕ່ຫຽບກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງປະຊາຊົນແລ້ວ ເຫັນວ່າວຽກກະບຸລັກຮັກສາວັດທະນະທ່າ ໂດຍສະເພາະ ວັດວາອາຮາມບໍ່ທັນຕອບສະຫນອງຢ່າງທີ່ວົງ, ຫຼັງນີ້ ກໍຍ້ອນວ່າຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກກຽວຂ້ອງກໍຍັງຂາດປະສົບການ, ຂາດຜູ້ອັນຊູ່ຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ນອນ ໃນການເຄື່ອນໄຫວຊຸກຍື່ງສື່ງເສີມ.

ອົງການແນວລາວສ້າງຊາດພວກຂ້າພະເຈົ້າ ມີພາລະບົດບາດກ່ຽວັບສາມາ ໃນການປຸກລະດົມອືນຂວາຍປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການບຸລະນະສ້ອມແປງວັດຖຸຮານ ນັບທັງວັດວາສາສນາ ແຕ່ສະເພາະປະຊາຊົນໃນທີ່ວິ່ນແຂວງກໍໄດ້ພະຍາຍາມຊ່ວຍທີ່ນອນບຸລະນະວັດສິມງຸຄຸນອັນນາພື້ນຮັບເປັນຮ່າງເຫັນນັ້ນ, ທີ່ນອນສົງເສີມການສຶກສາຂອງສົງ. ກຸດຕິວິຫານ, ບ່ອນັ້ນພັກພາອາໄສອອງພະສົງສໍາມະເນນ ບໍ່ພຽງັ້ນນີ້ ກໍເປັນເຫດອັນນີ້ພາໃຫ້ການປຶກປັກຮັກສາ ມັນມັດຫນັງສີຜູກໃນລານທີ່ຊອກຄົ້ນມາໄດ້ກໍບໍ່ເປັນລະບຽບ ຂ້າພະເຈົ້າເຊື່ອວ່າ ການສໍາມະນາຄັ້ງນີ້ ຈະມີຜົນອັນສູງສິ່ງທີ່ສຸດ ໃຫ້ແກ່ການປຶກປັກຮັກສາ ແລະ ການເກັບມັນຮັບທີ່ຈະຕອບສະຫນອງໃຫ້ແກ່ການຄົ້ນຄ້ວາຊອກຫາຂໍມູນຕາງໆທາງປະຫວັດສາດ ຫຼັງຈະໄດ້ນຳໄປສຶກສາອົບຮົມຄຸ້ກັບຊີວິດຂອງຄົນລາວເຮົາ. ສະນັ້ນຈຶ່ງເວົ້າໄດ້ວ່າ ເອກະສານໃບລານແມ່ນສໍາຄັນທີ່ສຸດສໍາຫລັບປະຫວັດສາດ ຄວາມເປັນມາຂອງສົງຄົມມະນຸດ, ການສໍາມະນາເທື່ອນີ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຮົາຊາວແຂວງສາລະວັນ ຮູ້ຈັກວິທີປຶກປັກຮັກສາຢ່າງມີວິທະຍາສາດ. ອັນນີ້ມັນແມ່ນຄວາມຫວັງອັນແຮງກ້າ ຂອງຂ້າພະເຈົ້າ. ໃນໂຄກາດນີ້ຂ່າສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນຕໍ່ລັດຖະບານກໍຄືກະຊວງກະແໜລົງຂ່າວແລະວັດທະນະທ່າ ແລະ ໂຄງການໃບລານ ຜິເສດຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈ ແລະ ຮູ້ບຸນຄຸນຕໍ່ລັດຖະບານ ສ.ສ. ເຢຍຮະມັນ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອມາຈັດຊຸດສໍາມະນານີ້ອັນຍູ່ແຂວງສາລະວັນຂອງພວກເຮົາ.

ພະອາຈານ ຫຼູ້ອ້ງ

ເຈົ້າອະທິການວັດໂອກາດ ພົມງຄົງຊຸໄດນ (ທີ່ປຶກສາ ອ.ພ.ສ. ແຂວງ)

ນັບແຕ່ຜູດທະສາສນາເຂົ້າມາສູ່ແດນລາວ ກ່າວເດືອນນີ້ເອົາຄວາມຮົ່ມເຢັນເປັນສຸກມາ ສູ່ປ່ງປະຊາຊົນລາວໄດ້ພລອດມາ ແຕ່ກໍປາສະຈາກບໍ່ໄດ້ ສັດຖຸຂອງສາສນາ. ອາດ ຕະມາບໍ່ໄດ້ພາຍເຖິງລູກແຕກ ລູກນີ້ ທັງລູກປິນ ແຕ່ຜູດທະສາສນາກີ່ກັບອໍານະ ພາດ ມັນມີຄວາມເຫັນຢ່າງຍິ່ງຍິ່ງ - ອັນທີ່ສອງ ແມ່ນການແປ ສັບທີ່ໃຊ້ການບໍ່ໄດ້ໂດຍເອົາຄໍາສັບອື່ນມາແຫນທັງສອງອັນນີ້ ເຮັດໃຫ້ຜູດທະສາສນາ ເປັນຫລວຍໄປ. ເລື່ອງຄໍາສັບກໍຄືຄໍາເວົ້າທີ່ບໍ່ເຂົ້າໃຈເຮັດໃຫ້ຜູດທະສາສນາ ເປັນຫລວຍໄປ. ເລື່ອງຄໍາສັບກໍຄືຄໍາເວົ້າທີ່ບໍ່ເຂົ້າໃຈເຮັດໃຫ້ຜູດທະສາສນາ ເປັນຫລວຍໄປໃນ ທາງທີ່ບໍ່ກີກບໍ່ຄວນ ແພະວ່າຄໍາເວົ້າໃໝ່ເກີດຂຶ້ນມາແຫນຄວາມເວົ້າເກົ່າ ຄວາມປະິດຂອງຄົນກໍປ່ຽນໄປນຳ ເຮັດໃຫ້ວັດທະນະ ທຳກໍຄືວັດວາເປື່ອຍເຍື່ອຍ ເປົ່າໃປຕິດຢູ່ໃນການາລີມ ຄິການຫັ້ນການກິນພູມເມືອຍ, ການພະນັນ, ການພົບມິດທີ່ບໍ່ຕີ, ການຕິດ ສໍານາລີ, ການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນສາລະ, ມັນເປັນເຫັນໃຫ້ສາສະນາທຸພົບລະພາບລົງ. ຍາດໄໝມກໍໄດ້ຮັບຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຢ່າງຕໍ່ ເນື່ອງ, ການທຳບຸນໃຫ້ທານສ່ວນຫລາຍປັດຈຸບັນນີ້ ແມ່ນຢາກເອົາແຕກການາລີມມາປັນເຂົ້າກັບສາສນາ.

ຜູດທະສາສນາອັນແຫ້ຈຶ່ງນັ້ນແມ່ນສໍາມາທິດກີໃນຮັດຖຸຂອງມີກັບທັງແປດ ມັນຄືຄວາມເຫັນອັນກີກຕ້ອງ ແຕ່ຄວາມ ກີກຕ້ອງມັບກໍມີສອງຢ່າງຍິ່ງຍິ່ງ : ກີກໃຈ ແລະ ກີກທິດທາງ, ດັ່ງນັ້ນອາດຕະມາຄິດວ່າ ຜ່ານກອງປະຊຸມໃບລານເຫື່ອນີ້ ຄວນຈະ ຈັດໃຫ້ມີກອງປະຊຸມສິງລະດັບແຂວງ ໜີ ລະດັບເມືອງ ທັງທາງໃນທາງນອກ ພ້ອມກັນວາງແຜນເຮັດແບວໄດ້ຜູ້ໃຫ້ ສາສນານີ້ໄດ້ກັບເຂົ້າສູ່ຈົດໃຈຂອງປະຊາຊົນຢ່າງແຫ້ຈຶ່ງ ພ້ອມທັງຈັດໃຫ້ສາສະນະສົມບັດໜ່ານີ້ຢູ່ໃຫ້ກີກທິດທາງມີການ ວາງແຜນການ, ປະຕິບັດແຜນການ, ສໍາຫລວດແຜນການ ແລະ ແກ້ໄຂແຜນການ ຈຶ່ງສືເປັນຜົນປະໂຫຍດເຮັດໃຫ້ສາສນາ ຄືບສູ່ລະບົບ ເຖິງວ່າຈະລ່ວງມາໄດ້ 2541 ພີແລ້ວ ກ່າວີ່ຈະມີພາກຜົນຢູ່ ມີຄົນທຳບຸນໃຫ້ທານຢູ່, ມີຜູ້ບັນລຸ ໂສດາສະກິຫາຄາ ອານາຄາຢູ່ ແຕ່ດຽວນີ້ພວກເຮົາບໍ່ມີຜູ້ບັນລຸຫຍັງເລີຍຍອນບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດ, ແພະສະນັ້ນ ອາດຕະມາຫວັງວ່າ ກອງປະຊຸມເຫື້ອ ນີ້ຈະເປັນການຊຸກຍູ້ ບໍ່ສະພາບແຕກການປົກປັກຮັກສາໃນລານທີ່ນັ້ນ ແຕ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ເກີດມີການພື້ນພູວັດວາສາສນາ ໃນອົງ ເຂດນີ້ຂັ້ນມາອີກ. ສະເໜີໃຫ້ທາງຜັກ-ລັດເຮົາ ກໍຄືທາງໂຄງການໃບລານຈຶ່ງໄດ້ແປຄໍສັບທີ່ມັນມີປະໂຫຍດຈາກໜັງສື ໃນລານມາເປັນໂທລາວໃໝ່ ເພື່ອໃຫ້ມີການສຶກສາຮ່າຮຽນກັນໃນທົ່ວໜູ້ມ່ມະຫາຊົນຈຶ່ງຈະມີບຸນນີ້ກັບສົນອັນແຫ້ຈຶ່ງ.

ດຽວນີ້ປະຊາຊົນເຮົາບໍ່ຄ່ອຍຈະຮູ້ສິນ ບໍ່ຮູ້ລະບຽບ ການເຜີຍແຜ່ສິນທ່າຍັງບໍ່ກ້ວາງຂວາງຝ່ ຖ້າມີການຈັດຕັ້ງເຜີຍ ແຜ່ສິນທ່າຍຢ່າງຈົງຈັງ ມີຄົນຮູ້ຫລາຍ ມີສິນມີລະບຽບຫລາຍ ອາດຕະມາຄິດວ່າການສ້າງສາຜັດທະນາບ້ານເມືອງໃຫ້ສືວິໄລທາງວັດຖຸ ແລະ ຈົດໃຈນັ້ນກໍຄົງຈະງ່າຍໆຂັ້ນ. ການປົກປັກຮັກສາກໍງ່າຍໆຂັ້ນ ຜ່ານມາການໂຄສະນາທາງໄລກທາງທ່າ ບໍ່ຄ່ອຍເອົາແກ້ບເຂົ້າເກົ່າກັນ ເຮັດຜົນໃຜ່ມັນ ຈົດໃຈຂອງຄົນທີ່ເຄີຍສັດທາເຫັນລ້ອມໃສກໍຄອນແຄນ ເຫັງຕາມເຫັງເລີຍ ບໍຮັສິນຮູ້ທໍາ ເວົ້າຍາກສອນຍາກ ແຕ່ດຶງຄວາມຈະເລີນກ້າວໄປສູ່ບ່ອນເຊື້ອກີແບບງົມງວາຍ.

ຕໍ່ຈາກສະບັບທີ 15

ນັງຄະລະສູຕແປ : ເປັນອ່າກອນວາວ ຫວັກສຸດແຫ່ງຄວາມຈະເຮັບ ນັງ ປະການ

ອາຮະທີ ວິຮະຕີ ປົກປາ ມັຊະປານາ ແລະ ສັນຍະໄນ
ອັບປະມາໄຫ ແລະ ທັມເມີສຸ ເອຕັມມັງຄະລະມຸດຕະມັງ.

11. ວິດເງື່ອດເວັ້ນ
ສັງຮອມຮາມ

ຕາງໜານ ປວງເວນ,
ຮ່າສຸຄາມມີບໍ່າ.

ສະມາຫານກັວນ-
ສາມນີ້ ມັງຄະເລດລັບ ທັມເຫັນທີ່ອຸດິມ ທ່ານເອີຍ.

ຄາຮະໂວ ແລະ ນົວໃໂຕ ແລະ ສັນຖຸກີ ແລະ ກະຕັນຍຸຕາ
ກາລະນະ ທັມມັກສະວະນັງ ເອຕັມມັງຄະລະມຸດຕະມັງ.

ອ່ານເຫັນທີ່ 12

ການສ້າງຫລວດ

ຢູ່ແຂວງ ສາລະວັນ

ໂດຍ : ໃພວົງ ທົງສັກສິດ

ແຂວງສາລະວັນ ກໍເປັນແຂວງທີ່ຖືກໄພສົງຄາມທໍາລາຍຢ່າງໜັກໜ່ວງ. ໃນຊຸມປີ 1960 ຫາ 1969 ເປັນເຫດ
ໃຫ້ວັດວາອາຮາມ ແລະ ຄ່າຜິດຕິກາຕາງໆ ຂຶ່ງບັນຈາໄວ້ໃນວັດວາອາຮາມເສີຍຫາຍຢ່າງໜັກຫລວງຫລາຍ.

ໃນທ້າຍປີ 1999 ຕັ້ນປີ 2000 ໜ່າຍສ້າງຫລວດໄດ້ລົງໄປສ້າງຫລວດຕົວຈິງໃນ 4 ຕົວເມືອງຄື: ເມືອງໂຄງເຊີໂດນ, ເມືອງ
ວາປີ, ເມືອງນະຄອນເຟັງ ແລະ ເມືອງສາລະວັນລວມໜັງສີຜູກໃບລານ 11.313 ຜູກ 641 ມັດ 1.835 ເລື່ອງ.

ຜ່ານການສ້າງຫລວດຕົວຈິງແຕ່ໄດ້ວາ, ເມືອງທີ່ມີເອກສານຫລາຍກວາໜູ້ແມ່ນ: ເມືອງຄົງເຊີໂດນ ແລະ ເມືອງວາປີ.
ເອກສານສ່ວນໃຫຍ່ແບ່ນສ້າງຂຶ້ນໃນໄລຍະປີ 1950 ຫາ 1984 ບໍ່ເກົ່າແກ່ປານໃດ. ການຕົກເຮົ່າເສຍຫາຍອງເອກສານໃນ
ລານແມ່ນຍ້ອນສົງຄາມ, ວັດຮ້າງ, ປົກກັດ, ຫຼູກັດ ແລະ ໄຟໄທ້ມ້າ ... ແຕ່ປະຈຸບັນນີ້ ຍັງມີວັດຮ້າງໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈຳນວນບໍ່ນອຍ.
ຍ້ອນວ່າການບວດຮຸນຂຽນອານຸບໍ່ຄ່ອຍມີປານໃດ. ທີ່ຜົບເຫັນຫລາຍກໍແມ່ນຜູ້ຖື້ກັ້ຜູ້ແກ່ເອົ້າໄປບວດເພື່ອຮັກສາວັດ. ສ້າລັບ
ຜູ້ທຸນໆນ້ອຍບໍ່ຄ່ອຍບວດ ຍິກເວັນແຕ່ບ່ອນມີໂຮງຮຸນສົງທີ່ນັ້ນທີ່ມີພະສົງຫນາແຫ່ນນັ້ນ ແຕ່ກໍຂາດການຂຽນ(ຈານ) ແລະ
ຮ່າຮຸນໂທໜັງສີທ່າ.

ຍ້ອນຢ່າງໃຫ້ນັງສີທໍາໃບລານ ອຽງຄູ້ກັບສາສນາ ແລະ ຊາວພຸດລາວຕລອດໄປ ໂດຍສະພາະແມ່ນໃຫ້ລູ່ຫລາມໄດ້
ສຶກສາຮ່າຮຸນສືບຫອດກັນດີໄປ ດັ່ງນັ້ນ ໂຄງການປົກປັກຮັກສາໜັງສີໃບລານລາວ ຮ່ວມມືກັບ ສ.ສ.ເຢຍຮະມັນ ຈຶ່ງໄດ້
ຂຶ້ນທະບຽນບັນຊີໄວ້ ຜ້ອມທັງນອບທຶນກ້ອນທຶນໆ ໃຫ້ສຶກສາສົງແຂວງສາລະວັນເພື່ອເປັນການສິດສອນ ໂທທໍາໃນແຕ່ລະ
ໂຮງຮຸນສົງທີ່ແຂວງ ເປັນເງິນຈຳນວນ 13.719.600 ກີບ (ສືບສາມລ້ານເຈັດແສນສືບເກົ້າຜົນທິກຮ້ອຍກີບ).

ການສ້າງຫລວດໜັງສີໃບລານ ຢູ່
ເມືອງຄົງເຊີໂດນ ແຂວງສາລະວັນ

ຝົມທີ່ແຮ່ທັນ ຢູ່ບ້ານ ແກ້ວຂະ
ເມືອງສາລະວັນ ແຂວງ ສາລະວັນ

ຝົມທີ່ມອບທຶນຊຸກຍູ້ສຶກສາສົງ ແຂວງສາລະວັນ ▶

ບົດປະກອບຄໍາເຫັນ

ພະອາຈານ ຈັນທາ ເຈົ້າອາວາດ ວັດສີຮິມະ ໂນຫ້າ ເມືອງສາລະວັນ

ອາດຕະມາຂໍອະນຸຍາດນຳກອງປະຊຸມ ຈະຂໍເວົ້າຈຸດຝຶດອອງພະສົງ ແລະ ອອກຕົນຍາດໄຍ້ມຂອງແຂວງສາລະວັນ ຜ່ານມາກໍເຄີຍມີມຸນເຊື້ອນັບກີພຸດທະສາສນາມາ ໄດ້ທ່າລາຍຮ້ອຍປີ ແຕ່ມາປັດຈຸບັນນີ້ ການນັບຖືມີບາງອັນຍັງບໍ່ຖືກກັບໜັກຂອງສາສນາ, ທ່າງຄົນທ່າງເຮັດ ບໍ່ຄ່ອຍເປັນເອກະພາບກັນທ່າງດ້ານການເຊື້ອກີສາເຫດອາດຈະເປັນຜາບໍ່ມີການຕັ້ງໄປ, ບໍ່ມີການປະຊຸມສົງ ທ່າງຝ່າຍຄະລີຫັດກໍບໍ່ມີຄວາມສົນໃຈເຫັນທີ່ຄວນຢູ່ໃໝ່ຢູ່ມັນເຮັດໃຫ້ຄວາມໜັກແຕ່ນັ້ນຂອງວັດທະນະທ່າມີອັນຄອນແຄນ ນັບແຕ່ອາດຕະມາໄດ້ມາຢູ່ສາລະວັນແຕ່ປີ 1985 ຍັງບໍ່ໄດ້ປະຊຸມສົງຈັກເຫື້ອ.

ເຮັດໃຫ້ພະສົງເຮົາລະຮົດໜມອງລະຄອງເສົ້າ. ສ່ວນອອກຕົນຍາດໄຍ້ມ ກໍ່ມັນມີນັບບໍ່ຮູ້ສືບທໍາ ການເຜີຍແຜ່ສືບທໍາຍັງເຮັດບໍ່ໄດ້ດີ ການບິນບາດເປັນກິດຈະວັດປະຈຳວັນຂອງພະສົງອີງຄະເຈົ້າ ກໍ່ບໍ່ຄ່ອຍຈະປະຕິບັດກັນ ການສົດ ການເຫດບໍ່ຄ່ອຍເຮັດກັນ. ມັນເປັນແບວນີ້ ກໍ່ຍ້ອນບໍລິສັດທັງສີ ເປັນຜູ້ປ່ອຍປະລະເລີຍ, ດັ່ງນັ້ນມັນເປັນໂອກາດອັນດີແລ້ວ ທີ່ລັດຖະບານລາວ ແລະ ລັດຖະບານ ສ.ສ.ເຢຍຮະມັນ ໂດຍສະເພາະກະຊວງກະແໜລູງຂາວ ແລະ ວັດທະນະທ່າມ ກໍ່ຄືໂຄງການໃບລາວ ໄດ້ພ້ອມກັນສ້າງກາລະໂອກາດໃຫ້ພະສົງ ກໍ່ຄືຜູ້ຮັບຜິດອຸບ້ວຽກງານວັດທະນະທ່າມແຕ່ລະທ່ານໄດ້ມາພິບປະກັນເຮັດໃຫ້ວຽກງານອັນນີ້ມີອັນດຳເນີນໄປຢ່າງເປັນຮູ່ປະທໍາເຫື້ອລະກົວ.

ທ່ານ ບຸນລຽງ ນິລະສົງ
ທົວໜ້າວັດທະນະທ່າມ ເມືອງເລົ່າງາມ

ເມືອງເລົ່າງາມເປັນເມືອງພູພຽງບໍລິເວນ ມີ 112 ຫມູ່ບ້ານ ມີຜົນລະເມືອງປະມານ 47 ຜັນກວ່າຄົນ. ອາຊີບຕົ້ນຕໍ່ແມ່ນທໍາການຜະລິດປຸກຜິດອຸດສາຫະກໍາ. ທ່າງດ້ານການເຊື້ອກີ ສ່ວນຫລາຍກໍ່ແມ່ນກີສາສະນາຜຸດ ແລະ ເປັນອິກເມືອງນີ້ທີ່ຖືກສົງຄາມທໍາລາຍຢ່າງໜັກໜ່ວງ ທັງວັດວາສາສະນາ ແລະ ຢ້າວເຮືອນທ່າງໆ ແຕ່ພາຍໃຕ້ການຊັ້ນຂອງຜັກ ບວກັບຄວາມສາມັກຄືຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າຄວາມດຸ່ງມັນຂະຫຍັນຜຽນ ບວກັບຄວາມນັບຖືຮົດຄອງປະເພນີຂອງຕົນ ພາຍຫລັງຊາດພວກເຮົາໄດ້ຮັບການປິດປ່ອຍ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າກໍໄດ້ເສີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອຮົດຂອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຕົນຕະຫລອດມາ ນັບແຕ່ປີ 1994 ມານີ້ ພວກເຮົາກໍໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຕ່ວຽກງານວັດທະນະທ່າມ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນວັດວາອາຮາມທ່າງໆ ໃນຈໍານວນ 112 ຫມູ່ບ້ານ ມີ 61 ວັດ ໃນນັ້ນ ຍັງມີພະສົງສໍາມະເນນ 118 ອົງຜ່ານການກວດກາສະພາບຂໍ ມູນຫນັງສີຜູກໃນລານນັ້ນ ໃນທີ່ວ່າມີເມືອງພວກເຮົາສາມາດກວດເຫັນ 572 ຜູກ. ການສືບຫອດສິດສອນຂອງພະສົງສໍາມະເນນກໍຍັງມີແຕ່ຈະຕອບສະຫນອງຕໍ່ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ແລ້ວຍັງບໍ່ໄດ້ເຂົ້າສູ່ລວງເລີກເຫຼົ່າທີ່ຄວນ ແພະວ່າບໍ່ມີ ໂຮງຮຽນຂອງພະສົງ ມີແຕ່ສອນກັນທໍາມະດາທີ່ໄປ ສ່ວນການຕັບມືຮູນຫນັງສີຜູກໃນລານຍັງບໍ່ທັນໄດ້ເຮັດ ມີແຕ່ພະສົງເກີບມືຮູນສົ່ງທີ່ເຄີຍໃຊ້ ແລະ ຈໍາເປັນເຫຼົ່ານັ້ນ.

ພາຍຫລັງກອງປະຊຸມນີ້ສໍາເລັດລົງແລ້ວ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນແຫັນ ການນຳກໍເຄີການຈັດຕັ້ງທຸກພາກສ່ວນຄວນຮັບຮູ່ ແລະ ເຂົ້າໃຈ ເຫັນບັນຫາຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ສໍາຄັນອັນນີ້ ໃຫ້ມີການເອົາໃຈໃສ່ຊັ້ນປ່າງພາຍຢ່າງເລີກເຊິ່ງຂໍ້ຫລືນັບທັງການນຳທ່າງສາສນາ ນອກນັ້ນກໍແມ່ນການປຸກລະດົມຊວນເຊື້ອ ຂອງນັກວິຊາການ ຕ້ອງເປັນຄົນມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດຄໍ່ລົດເພື່ອອະທິບາຍ ບຸກລະດົມມະຫາຊົນ ພ້ອມທັງມືທີ່ໃບຮອນສ່ວນໃດສ່ວນໜີ່ປະກອບເຂົ້າໃສ່ການປົກປັກຮັກສາໃຫ້ເປັນຮູ່ປະທໍາຂັ້ນມາອື່ນລື.

ທ່ານ ນະຫາ ຄໍາແສນ ສູນຫອນສະຫວັດ ຮອງທິວທນ້າຂະແໜນງ ກະແໜລາງຂ້າວ ແລະ ວັດທະນະທໍາ ເມືອງວາປີ

ຜ່ານການປະກອບຄໍາເຫັນອອງແຕ່ລະທ່ານ ເຫັນວ່າທັນນັງສືຜູກໃບລານ ມີຄຸນຄໍາອັນສູງສິ່ງຢ່າງແທ້ຈິງ ຢູ່ທີ່ເມືອງວາປີກໍ່ທາງຍັງມີທັນນັງສືຜູກໃບລານ ຫລາຍ ຍັງມີຢ່າມວັດຕ່າງໆ ແລະ ຢູ່ນໍາບ້ານເຮືອນອອງປະຊາຊົນກໍ່ມີຫລາຍ. ແຕ່ການຂຶ້ນສະກິຕີແມ່ນຍັງບໍ່ລະອຽດ ຄາດວ່າປະມານ 800 ຕົ້ງ 1000 ຜູກ ທັນນັງສືຜູກຈຳນວນນີ້ພະສິງສໍາມະເນນຍັງນໍາມາເຫດສະຫນາຍ່າງ ການຄຸ້ມຄອງທັນນັງ ສື່ນໍ ສ່ວນຫລາຍກໍ່ແມ່ນພະສິງອີກຈຳນວນນີ້ ກໍ່ແມ່ນນັກບວດທີ່ສຶກຂາລາຟດ ແລ້ວ ທ້ອນເຕັບຮັກສາໄວ້. ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ແມ່ນບໍ່ຫລາຍປານໃດ ສ່ວນການຂຽນນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີເລີຍ. ໃນທີ່ເມືອງວາປີ ມີວັດ 40 ແຫ່ງ ມີວັດດີ 36 ວັດ, ມີວັດຮ້າງ 4 ວັດ, ມີພະສິງສໍາມະເນນທັງຫມີດ 97 ອົງ. ການບວດຮຽນຂຽນອ່ານ ສ່ວນຫລາຍ ກໍ່ມີແຕ່ຜູ້ຕັ້ງ ສະນັບການຄົ້ນຄວ້າສຶກສາຮ່າຮຽນພະທຳມະວິໄນ ເພື່ອຜິຍແຍ່ໃຫ້ອອກຕົນຍາດໂຍມ ຈຶ່ງບໍ່ເລີກເຊິ່ງ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຕື່ມໍ່ທີ່ຄວນ.

ທ່ານ ນາງ ສ້ອຍມະນີ ຄະນະສະຫະຜົນແມ່ນຍິງແຂວງ

ຕາມການສັງເກດຜ່ານມາ ກໍ່ບໍ່ເດີຍເຫັນມີກອງປະຊຸມປຶກປັກຮັກສາທັນນັງສືຜູກໃບລານຢ່າງວິນ. ຄັ້ງນີ້ເປັນຄັ້ງທ່າອິດທີ່ໄດ້ມີໂອກາດເຂົ້າຮ່ວມ ຮູ້ສຶກວ່າການປຶກປັກຮັກສານີ້ກໍ່ມີກີເປັນບັນຫາສໍາຄັນເພື່ອຮັດໃຫ້ເສັ່ນລູກຫລານໄດ້ມີໂອກາດ ສໍາຜັດ-ໄດ້ມີໂອກາດຄົ້ນຄວ້າຮ່າຮຽນ ແລະ ຮູ້ກ່ຽວກັບຮົດຄອງປະເຟນີ້ວັດທະນະທໍາຂອງລາວ ກອງປະຊຸມໃນເຫຼືອນີ້ ສໍາຫລັບຂ້າພະເຈົ້າແລ້ວມີຄວາມຮູ້ສຶກພາກຜູ້ມີໃຈທີ່ຂັ້ນເທິງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ສິ່ງເສີມທາງດ້ານວັດທະນະທໍາ ສາສນາຜຸດ ພວກເຮົາມີຈິດໃຈເຫັນວ່າມີສົມາແຕ່ດິນນານ ແລ້ວ ຍິ່ງມີໂອກາດໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຝັງ ຮ່ວມປຶກສາຫາລື ເຮັດໃຫ້ທຸກຄົນທັງພະສິງອີກຄະເຈົ້າ ໄດ້ມີໂອກາດກອດກອນບົດຮຽນ ແລະ ສຶກສາອີກຮົມຮ່ວມກັນຍິ່ງມີຄວາມຫມາຍ ເລີກເຊິ່ງ ແລະ ກວ້າງຂວາງທີ່ສຸດ ເຮັດໃຫ້ທັນນັງສືຜູກໃບລານກາຍເປັນມໍລະດົກກິກກາດຕໍ່ໄປ. ໃນໂອກາດຕໍ່ໄປກໍ່ຈະໄດ້ຮ່ວມກັນປຸກລະດົມເຊັ່ນຊວນໃຫ້ຜູ້ຍິ່ງໃນທົ່ວແຂວງ ຢູ່ບ່ອນທີ່ມີວັດວາສາສນາ ຈຶ່ງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການປຶກປັກຮັກສາຮ່ວມກັນກັບທັນ່ວຍງານທີ່ເຮັດວຽກຕົວຈິງ ແຕ່ລະຄົນກໍ່ຈະໄດ້ເປັນເຈົ້າການຮັກສາອະນາໄມ, ເບິ່ງຕາມຮູບໂຄສະນາແລ້ວແຕ່ລະເອດແຂວງທີ່ເຜີ່ນສໍາຫລວດມາແລ້ວ ເຫັນວ່າມີຜູ້ຍິ່ງເຂົ້າຮ່ວມວຽກ ນີ້ຢ່າງຫລວງຫລາຍ ກ້າກອງປະຊຸມນີ້ມີຜູ້ຍິ່ງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຫລາຍ, ວຽກງານເຜີຍແຜ່ກໍ່ຈະງ່າຍຂັ້ນຕື່ມອີກ ແຕ່ນີ້ຢ້ານວ່າບໍ່ຫລັອນຫັນໍ້ທີ່ໃນການປຸກລະດົມຊວນເຊື່ອ. ສະນັບຈຶ່ງວ່າຂໍໃຫ້ທາງໂຄງການໃບລານນີ້ ຈຶ່ງຊ່ວຍໃຫ້ເງົ່າອົນໄຂເອື້ອຍນ້ອງແມ່ຍິ່ງເຮົາ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມວຽກງານນີ້ໃຫ້ຫລາຍຂັ້ນ ແພະວ່າຜ່ານມານີ້ເອື້ອຍນ້ອງແມ່ຍິ່ງເຮົາສ່ວນຫລາຍກໍ່ມີກ່ອາວັດຝັງທໍາ ເສຽຫຍ້າຂ້າທຸນເຮັດອະນາໄມໃນວັດວາສາສນາມາແຕ່ດິນນານ ແລ້ວ. ຄົດວ່າວຽກງານນີ້ຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮ່ວມມືເຈັ້ນຕົ້ນຕົ້ນແມ່ຍິ່ງພວກເຮົາຢ່າງຫລວງຫລາຍ.

(ຕໍ່ຈາກສະບັບທີ 15)

ຫດວນຄວນປ່າ

- * ບ່າຍາກເວົ້າພື້ນຮ້າຍ
ຢ້ານຜົ່ນພາໄລຕີ
ຫລານອໍນຳມາເວົ້າ
ຝູງຍາດຕິພື້ນອງ
- * ຜົ່ນວ່າ ແມວຄົນເຖົ້າ
ບໍ່ຮູ້ຕອງຕາມທັນ
ເຖົ້າບໍ່ຕາມຮົດບ້ານ
- * ຄັນຫລານເວົ້າຊໍານີ້
ຢ່າໃຫ້ມີກຳເວົນ
ຄັນແມ່ນທຳດີແລ້ວ
ຢ່າໄດ້ນັ້ງເຄົ້າເມົ້າ
- * ຄັນແມ່ນ ຫລານຈາຕ້ານ
ລາງເທື່ອແຂງໄນ້ເຫັນ
ຄັນຫາກອັດຫຼຸແທ້
ລາງເທື່ອຄົດກຶກແລ້ວ
- * ຫລານຫາກຕິຜູ້ເຖົ້າ
ຕິເຖົ້າຫລົງມຸດນັ້າ
ບໍ່ໄດ້ຕິຜູ້ເຖົ້າ
ຕິເຖົ້າຢູ່ຝາກຝ້າ
- * ຫລານຫາກຕິຜູ້ເຖົ້າເມືອງແດ
ຕິຜູ້ເຖົ້າ ຜູ້ຜົ່ນຢູ່ເມືອງຜິ
ຕິຜູ້ເຖົ້າເຝົ້າບ້ານ
ຕິຜູ້ເຖົ້າເຝົ້າເຮືອນ
- * ຫລານຫາກ ຕິຜູ້ເຖົ້າມັກຫລັນ
ຕິເຖົ້າລ່ວງ ລັງວັງ
ຕິແຕ່ເຖົ້າຂໍ້ຮ້າຍ
ຕິແຕ່ເຖົ້າຄໍາມໍາ

ໜັງສີໃບລານ ສົມເດັດສຸບັນ, ວັດປະຊານີຍິມ ນາກຸງແໜ້ອ

ຖອດໄຕຍ : ບຸນເລີດ ທຳມະຈັກ
 ຍັກນວ່າຜົ່ນຊີອາຍໄຕ
 ວ່າຫລານທີວລ້ານ (ລິ່ນຄູ)
 ຜົ່ນຕືອນພວກຜ່ແມ່ ເຮົານັ້ນ
 ຜົ່ນໃຫ້ຮູ້ຂ່າວສານ ຍ່າເຮີຍ !
 ບໍ່ຮູ້ຮ່າຕາມຄອງ
 ລູກຫລານບໍ່ກີວຍ້ານ
 ຊີກີວຍ້ານເຮັດສັງ ວ່ານ !
 ຢ່າຝ້າວຄຽດຟູມຟ້າຍ ຍ່າເຮີຍ
 ບາບຫລານຜູ້ຈາຕ້ານ
 ຫລານເຫລຸນເອົາບໍ່ວ່າ ດອກນາ
 ມີວະແນວົ້າກໍາວຂວັນ ຫລານຫ້ອນ !
 ຄໍາແອງຢ່າຝ້າວຈົ່ມ ເຫະນີ
 ຂີ່ຈຸງເຈົ້າເອົາໃສ່ຫາງ ບໍ່ຮູ້
 ໃຫ້ລອງຝັງດູກ່ອນ ຍ່າເຮີຍ
 ຂີ່ຫລົງຍ້ອງວ່າດີ ດອກນາ !
 ຢູ່ຝູ້ເອົາຄິດຊະກຸດ ພຸ້ນດາຍ
 ໃນຫມ້ແຜ່ນແດງ ພຸ້ນນາ
 ເມືອງເຮົາໃຫ້ໜມອງຫມືນ ຍ່າເຮີຍ
 ແດນຫ້ແຜດຜິ ພຸ້ນແລ້ວ !
 ພູ້ບໍ່ຮູ້ຫາງດີ
 ບໍ່ຮູ້ຫັມຜະຈົ້າ
 ບໍ່ຮູ້ຮ່າຫາຄອງ
 ບໍ່ຮູ້ຕອງຫາຮິດ ພຸ້ນດອກຕົນ !
 ມັກເປົ່າປີສີຂໍ ພຸ້ນນາ
 ກ້ວດັງແຕ່ຫາເໜັດ
 ບໍ່ຮູ້ສູດຮຽນຫົມ
 ບໍ່ຮູ້ນໍາຄຸນແກ້ວ ດອກຍ່າເຮີຍ !

- * ໂປຣວົມບຸນບໍ່ທັນແລ້ວ
ຫລານຫາກເຫລືອໃຈບໍາ
ບາດເຜີ່ນຊຸມວົງເຫລົາ
ບາດຝັງເຫດແຕລະບັນ
- * ຫລານວ່າ ເຖິງແບບນີ້
ມີແຕ່ໃນເມືອງແກວ
ເຖິງຢູ່ຂອກບ້ານ
- * ຄັນແມ່ນຫລານເວົ້າຮ້າຍ
ຄັນວ່າຫລານເວົ້າຫອງ
ບໍ່ໄດ້ເອົາຄອງວົງຮວ
ເອົາແຕ່ ຄອງທັມພະເຈົ້າ
- * ເອົາແຕ່ຄອງຄົນຮູ້
ຄອງຫມູ່ເຕັກຫນຸ່ມນ້ອຍ
- * ຄັນຫລານເວົ້າບໍ່ແມ່ນ
ຄັນຫລານເວົ້າບໍ່ຄື
ຄັນຫລານເວົ້າເລື່ອງຮ້າຍ
ຄັນຫລານເວົ້າເລື່ອງດີ
- * ຄັນຫລານເວົ້າຜິດຮິດ
ຄັນຫລານເວົ້າຜິດທາງ
- * ອັນທນີ້ງ ເຖິງແລ້ວມີມາໄວ
ເຖິງແລ້ວມີມານຳນາ
ຄັນແມ່ນ ເຖິງຂຶ້ຄ້ານ
- * ແນວຜູ້ເຖິງປາກແຂງ
ແນວຜູ້ເຖິງໃຈຮອນ
ແນວຜູ້ເຖິງໃຈເຢັນ
ແນວຜູ້ເຖິງຂຶ້ສັ
ແນວຜູ້ເຖິງຕໍ່ແຫຼງ
ເຖິງແລວຫລົງເຂົ້າສ້ວມ
- * ຈົບກະບວນເນື້ອງ
ບົດກາບສອນຜູ້ເຖິງ

ຜົ່ນພ້າວແຕ່ທີ່ມີເມືອ
ບາດນັ້ງຊຸມສາວນ້ອຍ
ນັ້ງທີ່ມີດວນກໍບໍ່ຈົ່ມ ຫນໍາຍັດ
ຜັດທຽວບັນພິກແຕ່ອາ ຍ່າເຮີຍ !
ບໍ່ມີດອກຢູ່ມີອາງເຮົາ ນີ້ຍໍາ
ມີອາງແນ້ງ ເມືອງມ່ານ ຜຸ່ນດອກ
ຫລານຫລັ້າບໍ່ໄດ້ຈາ ດອກນີ້ !
ຫາກກີກຮິດທຳນອງ ຍ່າເຮີຍ
ຫາກກີກຄອງຄົນເຖິງ
ຄອງງຸມາຫາວ່າ ດອກນຳ
ມາເວົ້າສູ່ຝັງ ທັນແລ້ວ !
ບຽນຕັ້ງແຕ່ເຖິງ ຜຸ່ນນາ
ຫລານຫລັ້າບໍ່ຮອນຈາ ຍ່າເຮີຍ !
ຢ່າສຸກຽດນໍາຫລັງ
ຢ່າສຸຂັງນໍາກັນ ຍ່າເຮີຍ
ຢ່າສຸວ່າຫລານຕີ ເຫະນີ
ຢ່າສຸວ່າຫລານຍ້ອງ !
ຢ່າເຄື່ອງຫຼູ້ຫມື້ອາງ
ຢ່າເຄື່ອງຫຼູ້ຫມື້ໜັງ ເນີ່ຍໍາ
ຫລານບໍ່ຢ່າກຫົວຊາ ໃດຍໍາ !
ຫລານບໍ່ຢ່າກຢ່າຍ້ານ
ຫລານບໍ່ຢ່າກຢ່າແຍງ ແຫ້ໃດ !
ຫລານບໍ່ຢ່າກເຂົ້າໃກ
ຫລານບໍ່ຢ່າກໄປເຫັນ
ຫລານບໍ່ຢ່າກໄປຟັ້ນ
ຫລານບໍ່ຢ່າກຫລຽວແລ
ຫລານກໍບໍ່ຢ່າກຮ່ວມ
ຫລານຫລັ້າກໍຢ່າກຊັງ ຜຸ່ນແລ້ວ !
ຫລານຊຽງຂໍລາກອນ
ຢັງຊີເວົ້າອີກເທື່ອລຸນ ຢູ່ນີ້ !

ກວງປະຊຸມ ຢູ່ແຂວງ ເຊກອງ

ກວງປະຊຸມສໍາມະນະວິທະຍາ ການອ່ານຸດ ແລະ
ປົກປົກຮັກສາຫຼືໃບວານວ່າວ.
(ແກ້ໄຂເພື່ອ-ເປັນລັບ) ທີ່ເຂວົງເຊກອງ ຕີ່ຕົນຢູ່ ๖/๔/๙๙.

ໂດຍ: ຄໍາສົງ ວົງສະຫວ່າງ

ໂດຍປະຕິບັດຕາມແຜນ
ການສຶກປີ 1998-1999 ຂອງ
ໂຄງການປົກປົກຮັກສາຫຼັງສື
ຜູກໃບລານລາວ (ການຮ່ວມມື
ລາວ - ເຢຍະມັນ).

ໃນຕອນເຊົ້າຂອງວັນທີ 6
ເມສາ 1999ນີ້ ຢູ່ທີ່ຫ້ອງສະໂມ
ສອນຂອງແຂວງເຊກອງໄດ້ມີຜິ໊າ
ທີ່ໄຂກອງປະຊຸມສໍາມະນາ ວິທີ
ວິທະຍາການສໍາຫລວດ ແລະ
ປົກປົກຮັກສາຫຼັງສືຜູກໃບລານ
ຂຶ້ນຢ່າງເປັນຫາງການ ໂດຍມີ

ທ່ານ ບຸນວອນ ແກ້ວວິໄລ ວ່າການແຫນນເຈົ້າແຂວງ ຄະນະປະຈຳຜັກແຂວງ ຫຼັງເປັນທີ່ວໜ້າຈັດຕັ້ງຂອງແຂວງ. ເປັນປະຫານໃນກອງປະຊຸມ. ໃຫ້ກຽດເຊົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຕາງໜ້າໃຫ້ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວແລະ ວັດທະນະທ່າ
ມີ ທ່ານຄໍາເສັງ ສຸນດາລາ ທົວໜ້າກົມືມຈຳຫນາຍທີ່ສະຫມັດ ແລະ ປ້າຍ, ທ່ານ ສາດສະດາຈານ ດຣ.ຮະຮັນ
ຮຸນດີອຸສ ຕາງໜ້າໃຫ້ສະຖານທຸດ ສ.ສ ເພຍະນັນປະຈຳລາວ ຫຼັງເປັນຊ່ວວຊານ ແລະ ທີ່ປົກສາກິດຕິມະສັກ ຂອງ
ໂຄງການໃບລານລາວ, ທ່ານ ນາງກົງເຕືອນ ໝດຕະວົງ ທົວໜ້າອໍານວຍການທີ່ສະຫມຸດແຫ່ງຊາດ ຫຼັງເປັນທີ່ວໜ້າ
ໂຄງການປົກປົກຮັກສາຫຼັງສືຜູກໃບລານລາວ, ພະອາຈານ ສີອານ ປະທານ ອ.ພ. ສ.ແຂວງ ພ້ອມດ້ວຍທ່ານ
ຜູ້ແທນຜະແນກອ້ອມຂ້າງແຂວງ ແລະ ທ່ານຜູ້ແທນ ຈາກ 4 ຕົວເມືອງເຊົ້າຮ່ວມຈຳນວນ 62 ທ່ານ.

ໃນວາລະກອງປະຊຸມບັນດາທ່ານຜູ້ແທນຕາງໆ ດີ່ປະກອບຄໍາຄິດຄໍາເຫັນ ແລະ ສະແດງຄວາມເປັນຫ່ວງເປັນ
ຢູ່ທີ່ການສູນເສ່ຽມໍລະດົກວັດທະນະທ່ານທີ່ໃນ ລານໃນໄລຍະຜ່ານມາຝ້ອມຫຼັງສະແດງເຈດຈຳນິງວ່າຢາກຊອກຮູ້ວິ
ທີ່ວິທະຍາການປົກປົກຮັກສາໃນ ຂັ້ນຕໍ່ໄປ. ກອງປະຊຸມໄດ້ດຳເນີນໄປເປັນເວລາ 2 ວັນຕັ້ງຈຶ່ງໄດ້ ອັດລົງຢ່າງຈົບງາມ.

ມັງຄະຮະສຸດແປ ຕໍ່ຈາກຫັ້າ 6

12. ຮູ່ໂຄຮົນອອນນ້ອມ, ຍືນດີຕາມ-	ທາຍເຫື່ອດຈອງຫອງ.	13. ອິດແມ່ນຫັ້ນ.	ເວົ້າງວ່າຍາມສອນ.
ມີກະຕັນຫຼຸ້ອມ.	ແຫອງຈອນບໍດີ.	ສອງຕາເຫັນ-	ຫມຸ່ສົງສິນສ້ອງ.
ທ້ານີ້ ມັງຄະຮະສຸດແປ	ຜົງຫົມຕາມເມື່ອ:	ອິນຫະນາຂໍ-	ຄວາມທັມຕາມເມື່ອ
	ຕົມແທ້ຫຽງອຸດິມ ແຫ້ນາ.	ນຸງຄຸນຫັມສື້ອ້າ	ເຮົາເວົ້າວ່າ ອຸດິມ.
ອັບຕີ ຈະ ໄສວະຈັດສະດາ ສະມະນາບັນຈະ ທັສຄະນັງ	ຕະໄປ ຈະ ຜຣະຫມະຈະຮີຢັນຈະ ອະອີຍະສັງຈານະ ທັສ		
ກາເຂັນຈະ ທັມມະສາງຈຸດສາ ເອດັນມັງຄະຮະລະມຸຕະມັງ.	ຄະນັງ ມີພັນະສັຈສິກິດຍາ ຈະເອດັນມັງຄະລະມຸຕະມັງ.		

ບົດປະກອບຄ່າເຫັນ

ກອງປະຊຸມວິຊາການ ທີ່ແຂວງ ແຊກອງ 6-7/4/99 ຂອງ

ທ່ານບຸນວອນ ແກ້ວວິໄລ

ຄະນະປະຈຳຜັກແຂວງ ວ່າການແຫນນ ເຈົ້າແຂວງໜີເຊກອງ
(ປະຫານກອງປະຊຸມ)

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນິກາມທາງໜັນ້າໃຫ້ອໍານາດການປົກຄອງແຂວງມີຄວາມຮູ້ສຶກເປັນກຽດ ແລະ ມີຄວາມພາກພູມໃຈເປັນຢ່າງຍິ່ງ ທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຜິທີຕື່ມາດກອງປະຊຸມວ່າ ດ້ວຍວຽກງານປົກປັກຮັກສາຫມັງສີຜູກໃນລານ ອັນເປັນຄັ້ງປະຫວັດສາດຍຸໃນແຂວງ ເຊກອງຂອງພວກເຮົາຄັ້ງນີ້ ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍົງກະຊວງກະແໜລົງຂ່າວ ແລະ ພາກສວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼັງມີຄວາມຍິນດີຕ້ອນຮັບບັນດາແຂກຜູ້ທີ່ສະຫັບສະໜູນ ທາງດ້ານທີ່ນິກາມສະຫຼຸບສະໜູນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຜ່ອມຫຼັງຂໍ້ອຸມເຊີຍ ນັກສໍາມະນາກອນທຸກໆທ່ານທີ່ສະຫລະເວລາອັນມີຄຸນຄ່າເຂົ້າຮ່ວມໃນຄັ້ງນີ້

ບັນດາທ່ານທີ່ຮັກແຜງຫຼັງທລາຍ ປະເທດເຮົາແມ່ນນັບຖືຜຸດທະສາສະຫນາມາແຕ່ດິນນານແລ້ວ ແລະ ມີຮິດ ຄອງປະເຜນີ້ອັນຈິບງາມ ໄດ້ຮັບຄໍາສັ່ງສອນພຸດທະສາດສະບາມາຢ່າງຕໍ່ເນື້ອງ ຄໍາສັ່ງສອນນີ້ໄດ້ຖືກຈົດກ່າຍໄວ້ໃນໃນ ລານ ໂດຍສະເພາະຊາວແຂວງເຊກອງກ່າເຕີຍນໍາໃຊ້ໃນລານເຂົ້າໃນການບັນທຶກຄໍາສັ່ງສອນ, ຕ່າລາຍ່າ ແລະ ອື່ນໆ ປະຊາ ອຸນບັນດາເຜົ່າເຄີຍເຄົາລົບໃນວັດວອກາຮາມເປັນບ່ອນສິດສອນວິຊາຄວາມຮູ້ ແລະ ຮ່າຮຽນສືບໜອດກັນມາ ໂດຍຕະຫຼອດ, ຢັ້ງມີຫລາຍຄົມສາມາດອ່ານຄໍາຜິທີກາຕ່າງໆໄດ້. ທັນງານສີໃນລານບັນເຄີຍຮັບໃຊ້ສັງຄົມວັດທະນະທ່າຂອງເຊີນຊາດ ລາວມາແຕ່ໃດໆ ມັນໄດ້ຂະໜາຍຕົວຢູ່ໃນຫຼຸມໝະຫາຊຸມ ເຮັດໃຫ້ໜັງສີໃນລານວິວັດທະນາການມາເປັນກ້າວໆ ແຕ່ຍ້ອນ ວ່າໄລຍະຜ່ານມາ ປະເທດລາວ ໄດ້ຖືກຮູກຮານຈາກປະເທດອື່ນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຂັ້ນໜັງສີຜູກໃນລານຈໍານວນນີ້ຖືກສູນເສ່ຽ ອີກຈໍານວນນີ້ກ່ຽວຂ້ອງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການປັບປຸງບຸລະນະ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ. ເນື່ອງຈາກວາສະພາບທົ່ວໄລກມີການຜົນແປ ຢ່າງສັບສົນໃນແຕ່ລະສະຫຼັມ, ພາຍຫລັງປະເທດເຮົາໄດ້ຮັບເອກະລາດຢ່າງສົນບນ ລັດຖະບານໄດ້ມີນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມເຫັນ ພົບບຸລະນະພົດທະສາສນາ ໂດຍສະເພາະແມ່ນພື້ນຖຸໜັງສີຜູກໃນລານທີ່ມີມາແຕ່ດຳເນັ້ນ ເຕັກກຳເອົາຂຶ້ນ ແລະ ປົກປັກ ຮັກສາສົ່ງທີ່ຍັງເຫັນຈາກສົງຄາມທີ່ໄດ້ເຊື່ອງຂ້ອນໄວ້ໃນແຕ່ລະບ່ອນ, ຜ້ອມກັນຈັດຕັ້ງຈາກຂັ້ນເທິງຈົນຕິ່ງຂັ້ນຮາກຖານ ໂດຍມີໂຄງການປົກປັກຮັກສາຫມັງສີໃນລານເປັນຜູ້ເຄື່ອນໄຫວ, ໃຫ້ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານວິຊາການແກ່ປະຊາຊົນກໍຄືຕັ້ງແກ່ ແນວໄຣມື້ທີ່ອໍານໄດ້, ພະສົງອົງຄະເຈົ້າ, ເວົ້າລວມແມ່ນທຸກຊັ້ນຄົນທຸກອົງການຈັດຕັ້ງໃນສັງຄົມເປັນເຈົ້າການນຳກັນ.

ໃນໂຄກາດອັນສະຫງ່າລາສີນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າຮັກຮ້ອງໃຫ້ບັນດາທ່ານ ນັກສໍາມະນາກອນຫຼັງທລາຍຈົ່ງຜ້ອມກັນເອົາ ໄຈໃສ້ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບໜັງສີໃນລານບ່ອນທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ບ່ອນທີ່ບໍ່ເຂົ້າໃຈກ່າໄດ້ຊອກການຄູອາຈານຊ່ວວຊານຜົ່ອ ອົບຮິນໃນດ້ານນີ້.

ຂ້າພະເຈົ້າຂໍສະແດງຄວາມດີອີກດີໃຈ ແລະ ຂອບໃຈບັນດາທ່ານ ທີ່ໃຫ້ໂຄກາດຈັດກອງປະຊຸມຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະແນນ ລັດຖະບານຂອງເຢຣະມັນທີ່ໄດ້ໃຫ້ການສະຫັບສະໜູນທີ່ນິກາມ ແລະ ສະຕິປັນຍ່າ ຂ້າພະເຈົ້າທາງໜັນ້າໃຫ້ອໍານາດ ການປົກຄອງແຂວງ ຂໍປະກາດເປີດກອງປະຊຸມສຳມະນາວິທີວິທະຍາການສ້າຫລວດ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຫມັງສີໃນລານຢ່າງເຊກອງຢ່າງເປັນເຫງົງການແຕ່ວິນາທີ່ບໍ່ເປັນຕົ້ນໄປ.

ແຂດຊາດ ບຸນເນັງ ດອງ ອະເລ
ແຂດວຽກທຸກອງ

ອາຕະມາຂ່າຍຫັນ້າໃຫ້ ອ.ພ.ສ ແຂວງເຊກອງ ກຽວກັບບັນຫາໜັງສີ ໃນລານ ຫາງກະຊວງກະແຫລງຂາວ ແລະ ວັດທະນະທ່າ ກໍສືໄອການໃນ ລານ ເປັນໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃນການເຜີຍ ແຜ່ຊອກລັ້ນຫາເຫດຜົນໃນແຂວງ ຂອງພວກເຮົານີ້. ສະນັບແຂວງເນັງ ເປັນແຂວງທີ່ຕັ້ງໃໝ່. ຈຸດຝີເສດຖ່າມີ ແຜ່ບັນຫາເຊີນເຜົ່າ ຄວາມຮັບຮູ້ຄວາມ ເຂົ້າໃຈກຽວກັບທັນນັງສີຜູກໃນລານຍັງ ມີນ້ອຍ ພ້ອນວ່າຜ່ານມານີ້ ກິກສັດຖຸ ທ່າຮ້າຍຕົກເຮົາສົງຫາຍໄປບໍ່ມີໃຜ ເຕັກກໍາເປັນຜົນສະຫອນອັນໃຫຍ່ຫຼວງ ປັດຈຸບັນນີ້ແຕ່ລະບ້ານແຕ່ລະວັດ ຫັງ ສີທີ່ຈະຮັບໃຊ້ກໍບໍ່ຕອບສະໜອງ, ກາວ

ບັນກີຣີດອອງປະເຜົນ ແຜ່ບັນຫາງ ສາຄະບາກໍບໍ່ທັນເຕັມສອນ ແພາຂວາ ເອົາຈຳບໍ່ມີອວກມັບຮູ້ ແລະ ບໍ່ເຫັນ ໃຈ ບັນຫຼວງເນື້ອມັນກີ ມາແລ້ວກໍທ່າງ ເປັນ, ຕັ້ງປີເວັນຫາດການອັນເປັນຫຼູ ສອນ, ຂາດການປະສານເມີນທຶນ ດູກ

ຫ້າຍ ຕັ້ນນັ້ນ ດີເລີດແລ້ວ
ຕັ້ນນັ້ນກຸ່າມຫຼາຍຫຼາຍຫຼາຍຫຼາຍ
ແລ້ວຫຼາຍຫຼາຍ

ສອນ ແລະ ປຸກຜິດເປັນມີນ້ອ້າງໆນັ້ນ ມີ ຈາວແຂວງເຊກອງເຕີຍມີມູນເຊື້ອ ອາກຫານ ຖຸ່ມເກີນມີອວກມາຂ້າມືອດຕີ ຮັນກາຕີເກີກສີກົດເກັ່ນ, ເຄົ້າລວມແຄ້ວ ແຂວງເຊກອງພອກເຈົາເຕີຍມີ ແຂະ ເຕີຍໄດ້ຮັບຕິດໃຫ້ມີຄວາມຈະເວັນ ຈາກຜ່ານອຸກ ຈາກຜ່ອວຽກໄກ້ຮຽງ ເຫັນວ່າ : ສັດຄະນີ, ຈຳປາກສັກ ແລະ ສາວະວັນ ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນຢູ່ໃນເຫັນທີ່ ແຕ່ງນີ້ມີເວັດອາຄາຮາມ ໄດ້ຮັບລວມ ນັງລອບຈາກຮູ້ບໍລິບຕ່າງໆ ໂດຍຮັຈກ ການເຄົາລົບວະເງົບການໃນຊີວິດປະ ຈຳເວັນຂອງບຸກຄະຫຼາມເນັ້ນ. ຈາກປັນ ທາຕັ້ງກ່າວປະຊາຊົນສອນແລ້ວຍກໍມີ ຄວາມເຫັນໂຄງໃສການເຊື່ອກິດຫາດ

ຄົນເອົາສີງທີ່ດີ່ງມາສອນກັນ. ສະນັບ ອາຕະມາກໍຄິດປິ່ນປິຕິຍິນດີທີ່ສຸດ ກຽວ ກັບສູນກາງ ແລະ ບັນດາຫານໃນຄະ ນະໂຄງການໃນລານ ໂດຍສະເພາະ ສາສະດາຈານ ດອ, ຮະຫັນ ທາງຫັນ ສ.ສ ເປົຍຮະມັນ ໄດ້ພ້ອມກັນຊອກຫາ ຊອງຫາງ ແລະ ເຫດຜົນໃນການປົກ ປັກຮັກສາສິ່ງທີ່ມີມູນຄ່າອັນສິມບູນໃຫ້ ແກ່ຊາດລາວເຮົາ. ສະນັນ ອາຕະມາ ຈຶ່ງຂໍໃນທະນານຳ, ໃນທີ່ສຸດນີ້ ຂໍ້ອວຍ ພອນໄຊໃຫ້ຄະນະນຳ ແລະ ອຸບາອາ ຈານ, ຫານຜູ້ແຫນ່ຫັງທີ່ມີຄົງມີອາຍ ວັນນະ ສຸຂະ ພະລະ ດ້ວຍເຫັນ.

ແຂວງເຊກອງເປັນແຂວງນີ້ ໃນ 4 ແຂວງພາກໃຕ້ ມີພົນລະເມືອງ 67.838 ຄົນ, ມີ 4 ຕົວເມືອງ ແລະ ມີ 14 ຊຸນເຜົ່າ ແຕ່ລະເຜົ່າມີພາສາ ປາກເວົ້າແຕກຕ່າງກັນ. ມີຮິດຄອງ ຂະປິບທ່ານຮົມແຕກຕ່າງກັນ ອາຊີບ ຕັ້ນຕໍ່ສ່ວນຫລວງຫລາຍເຮັດໄຮ. ນາ,

ສະຫາ ແລະ ໄດ້ຮັດບຸນສິນກິນຫານ ທາມປະເຜົນ, ດັ່ງນັ້ນ ແຂວງເຊກອງ ຈຶ່ງມີວັດ 12 ແຫ່ງຢູ່ໃນສອງຕົວເມືອງ ຄື : ເມືອງລະມາມ ແລະ ເມືອງຫ່າ ແຫງ. ໃນແຕ່ລະວັດລ້ວນແຕ່ມີທັນສີ ໃນລານຫລາຍຜ່ສິມຄວນ. ແຕ່ຍ້ອນໄພ ສິງຄາມຫລາຍຄົ້ງຫລາຍຄາວ ມັນໄດ້ ສ້າງຄວາມສັງຫາຍໃຫ້ແກ່ຊີວິດ ແລະ ອັບສິນວັດກູ່ຢ່າງມາກາມາຍ ໃນ ນັ້ນ ວັດວາອາຮາມກໍກິກໄຟໃຫ້ປະ ຮັງ ເຮັດໃຫ້ທັນສີໃນລານກິກເສັງ ຫາຍຈຳນາວນຫລວງຫລາຍ ແຕ່ກໍຍັງ ມີຈຳນາວນນີ້ທີ່ປະຊາຊົນໄດ້ກັບມັງນ ໄວໝ່າເຮືອນ ແລະ ວັດວາອາຮາມ ແຕ່ບໍ່ຫລາຍປານໃດການເກັບ

ກໍາ ແລະ ສໍາຫລວດຜ່ານມາກໍ່ຢັງເຮັດ
ບໍ່ຖືກຕາມຂັ້ນຕອນຂອງໂຄງການ ຍ້ອນ
ບໍ່ມີນັກວິຊາການໃຫ້ການແນະນຳ.

ສະນັ້ນ ມີນັກອງປະຊຸມວິທີວິທະ
ຍາການສໍາຫລວດ ແລະ ປຶກປັກຮັກສາ
ໜັງສີຜູກໃນລາວໄດ້ໄຂ້ຂັ້ນແລ້ວ ທີ່
ແຂວງເຊກອງພວກເຮົາ ຂໍສະແດງ
ຄວາມອອບໃຈມາຢັງລັດກະບານລາວ
ກໍ່ຄືກະຊວງກະແໜລວງຂ່າວ ແລະ ວັດ
ທະນະທຳ ແລະ ຮູ່ບຸນຄຸນຢ່າງສູງ ຕໍ່

ສັດຖະບານ ລ.ສ. ເພຍຮະບັນ ແລະ
ເອົ້າທີ່ມີການໃນລາຍລາວຢ່າງ
ຄຸດອີກສູດໃຈ.

ເວັບຫ້າມະຈັດ ຈະເຊື້ອສົດ
ອານຸສາມາດ ເຊື່ອປະກອບຜວນ ໃນ
ການສົກຫວັດ ແລະ ປຶກປັກຮັກສາ
ໜັງສີຜູກໃນລາວອກອ່ານ ອັນປີມັນ
ແມ່ນມີກັບຜົກຫວັດມີຄວາມສົດ
ວາງໄວ້ໃຫ້ມາຫຼາຍດໍາຍ. ສຶກຮັບມື່ງ
ຈະຮ່ວມເພື່ອບົນກັນໃຫ້ການ ຈະ

ຫົວໜ້າ ຊ້າງສູງ ດັນເຊີງ

ໄລຍະການເນັດຂອງລາວ ແລະ ຖະແຫຼງ

ກອງປະຊຸມທີ່ອີ້ນແມ່ນ ຕັ້ງປະ
ຫວັດສາດຂອງແຂວງເຊກອງ ເພື່ອ
ສໍາຫລວດກວດກາຂັ້ນທະບຽນ ແລະ
ອະນຸລັກຮັກສາໜັງສີຜູກໃນລາວ
ລາວ. ຊຶ່ງເປັນມູນມໍລະດົກອັນລັ້າ
ຄ່າທາງໝູມເປັນຍາ ຂອງບັນພະບຸລຸດ
ທີ່ໄດ້ສ້າງໄວ້ໃຫ້ແກ່ຮຸນຂອງພວກເຮົາ
ໄດ້ສຶກສາຄົນຄ້ວາ ແລະ ຮ່າຮຽນເອົາ,
ເສີມຂະຫຍາຍສືບຫອດໄວ້ໃຫ້ໜັ້ນຄົງ
ຕະຫລອດໄປເຖິງເສັ້ນລູກທລານ.

ແຂວງເຊກອງ ເຖິງວ່າເປັນ
ແຂວງຕັ້ງໃຫມ່ມີອາຍຸພຽງແຕ່ 10
ກວ່າປີ ແຕ່ຜົນການທາງດ້ານສາ
ສະຫນາຍຸ່ນໃນອົງເຂດສອງເມືອງຄື:
ເມືອງລະມາມ ແລະ ເມືອງທ່າແຕງກໍ່
ມີວັດວາອາຮາມ, ພັດທະສາສະຫນາ
ເກີດຂັ້ນມາກ່ອນແລ້ວ 200 ກວ່າປີ.
ຕັ້ງປະຫວັດສາດຂອງວັດທ່າແຕງ
ແລະ ວັດບ້ານໄທນ ຊຶ່ງມີອາຍຸສູງສຸດ
200 ກວ່າປີ ແລະ ຕໍ່າສຸດປະມານ 10
ກວ່າປີຄື: ວັດຫລວງຢູ່ໃນເຫດສະບານ
ແຂວງເຊກອງ. ຕັ້ງນັ້ນພວກເຮົາຈົ່ງ
ສັນນິການວ່າ : ໃນປະຫວັດສາດຂອງ

ອອກແຮງລົງຊັກຍູ້ຜົ່ມປະຊາຊົນ
ບັນດາບ້ານທີ່ມີຫນັງສີໃນລາວ ຕ້ອງ
ໃຫ້ເຕັບມັນ ແລະ ປຶກປັກຮັກສາໄວ້
ຢ່າງດີງາມ ອັນນີ້ເພື່ອປຶກປັກຮັກສາ
ບໍ່ໃຫ້ຕົກເຮັ້ນສັງຫາຍ ຫຼື ບໍ່ໃຫ້ຄົນ
ບໍ່ດີເອົາໄປປໍ່າໃຊ້.

ທ້າຍສຸດນີ້ຂໍອວຍພອນໃຫ້ຄະນະ
ປະຫານ ແລະ ປັນດາຜູ້ແຫນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ
ກອງປະຊຸມຈົ່ງມີສຸກຂະພາບເຂັ້ມແຂງ.

ຜູ້ທະກະຫຼາຍທີ່ມີການເປັນ ຢ່າງດູກໃກ້ມີ້ງ
ໃຫ້ຊັກໃນລາຍ ເພາະວ່າຍຸກຂະໃຫຍ່
ກອບນັ້ນ ການທີ່ດອກອະນຸມີກຳເກົ່າມະ
ຕົວ ເວັງລາວດ້າງງາງຫາງພຸດທະ
ສາຂະໜາເປັນ ດີບຫຽບໃຫ້ໃນລາຍ
ປ້ອງຈະເປັນໄດ້ເກົ່າ ແລະ ສັນຍະກິດ. ໄກ
ຈາວບຸຮານກໍ່ຕົກມ ສ່ວນໃຫ້ຍຸດແນນ
ອຮັບໃຫ້ໃນລາຍ ປະຊາຊົນນີ້ເມື່ອ
ກອນນີ້ມີການສົ່ງເຄີມ ແລະ ອະນຸ
ລັກໃນລາຍໄວ້ເປັນຮຸນງາມ. ດ້ວຍ
ຄວາມຕະຫຼອດທີ່ມີກຳເກົ່າມະຕົວ
ທີ່ມີກຳເກົ່າມະຕົວໃຫ້ມີກຳເກົ່າມະຕົວ
ທີ່ມີກຳເກົ່າມະຕົວ ທີ່ມີກຳເກົ່າມະຕົວ

ທານ ແລະ ກາບກອນຕະຫລອດເຖິງ
ທີ່ມະວິໄນ, ພູ້ໄຕປົກເຮັດໃຫ້ໜັງສີ
ໃນລາວລາວໃນແຕ່ລະວັດມີພຽງຜ່
ແລະ ອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍຄໍາສ້າງສອນ
ຂອງພະພຸດທະເຈົ້າ ແລະ ຜູມປັນຍາ
ຂອງນັກປາດອາຈານລາວເຮົາທີ່ໄດ້
ສ້າງປົດກະວິ, ວັນນະຄະດີຕ່າງໆ ຈີນ
ໄດ້ຕົກຫອດມາເຖິງພວກເຮົາ ແຕ່ເປັນ
ທັນ້າສົງຄາຍ ເພາະວ່າມູນມໍລະດົກ
ເພີ່ມຕົກມາຮອດປັດຈຸບັນໄດ້ສູນສັງ
ຫາຍນັ້ນກໍ່ມີສາມມູນເຫດ ຄື :

1. ຍ້ອນສົງຄາມທໍາ ລາຍອັນ ເປັນສາ
ເຫດທີ່ໃຫຍ່ຫລວງກວ່າຫນຸ້.

2. ພະສົງສໍາມະເບນບໍ່ເອົາໃຈໃສ ບໍ່ຫັນ
ເອົ້າໃຈອັນໃດຈໍາ ເປັນກໍ່ມັກໃຊ້ແຕ່ອັນ
ນັ້ນ. ສ່ວນເລື່ອງອືບທີ່ບໍ່ເອົ້າໃຈກໍຄືດວ່າ
ມັນຫລັກສະໄໝ ກໍປະກັນຊະຊາຍ ອີກ
ຢ່າງນິ້ງ ພະສົງທີ່ບວດໃຫ້ມີກໍ່ອ່ານໂຫ
ທໍາຫລືໄຕລາວບຸຮານບໍ່ໄດ້ກໍປ່ອຍປະບໍ
ຫົວຊາບໍ່.

3. ການສົ່ງເສີມການຂຽນການສ້າງໜັງສືເພື່ອການກຸລິນ ຂອງພະສົງສໍາມະບັນຫລື ອອກໄຕນຍາດໂຍມປະຊາວຸນບັນດາເຜົ່າໃນປັດຈຸບັນແມ່ນມີນ້ອຍ.

ໃນອະດີດຕະການມັນໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ສູນເສຽນມາຄືດັ່ງກ່າວນັ້ນ. ພາຍຫລັງຊາດເຮົາມີເອກະລາດມາໄດ້ 20 ກວ່າປີແລ້ວນີ້. ປະຊາວຸນບັນດາເຜົ່າ ກ່າວໄດ້ພ້ອມກັນສ້າງວັດວາຄືນໃຫຍ່ໃນແຂວງເຊກອງ. ບາງວັດກ່າບໍ່ມີພະສົງສໍາມະບັນ.

ມາຮອດປີ 1998 ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ອ.ພ.ສ. ທີ່ ແຂວງເຊກອງກ່າວໄດ້ຮັບ

ການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໂດຍການເອົາໃຈໃສ່ຂອງ ອ.ພ.ສ. ສູນກາງ ເຮັດໃຫ້ອົງການປົກຄອງສົງເປັນທົວເປັນຂາ ແລະ ເປັນທາງການຂຶ້ນໄດ້. ມາຮອດໃນມີນີ້ທາງກະຊວງກະແໜລົງຂ່າວ-ວັດທະນະທ່າ ແລະ ໄຄງການໃບລານ (ການຮ່ວມມື ລາວ - ເຢຍຮະມັນ) ໄດ້ລົງມາສົມທີບັນພະແນກກະແໜລົງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທ່າແຂວງເຊກອງ ໄດ້ເຊື້ອເຊັນບັນດາຜູ້ແທນໃນຄະນະຜັກອ້ານາດການປົກຄອງແຕ່ລະຂຶ້ນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາວຸນຫຼຸກອົງການ ຈັດຕັ້ງ ໄດ້ເຊົ້າຮ່ວມຮັບການສໍາມະນາ ເພື່ອເປັນການຮັບຮູ້ ແລະ ສໍານິກຄືນຕົງອະດີດຄວາມເປັນມາຂອງໜັງສືຜູ້.

ໃນລານລາວ. ຄວາມໜໍາຍ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນໃນອະນາຄົດອງພວກເຮົາ ຈະຮັດແນວໃດຕໍ່ມູນມະລະດົກດັ່ງກ່າວໃຫ້ເກີດດອກອກຜົນ.

ກອງປະຊຸມເຫື່ອນີ້ເປັນບັນຫາທີ່ສໍາຄັນຍິ່ງ ໃນການທີ່ຈະກອບກູ້ເອົາມູນມະລະດົກຂອງສາດສະນາຄືນມາອີກໃຫມ່ຢູ່ໃນແຂວງເຊກອງພວກເຮົາ ແລະ ກໍ່ຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າທາງໂຄງການຈະໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຮ່ວມມືໃນການອະນຸລັກສິ່ງເສີມສ້າງສາຜັດທະນາປະຕິສົງຂອນວັດວາຄາຣາມ ຜິເສດໃນການອະນຸລັກປ່າດົງລານຊື່ງແມ່ນເປັນທີ່ມາຂອງໜັງສືຜູ້ໃບລານ.

ທ່ານ ຄໍາມິກ ແພງສີປະເສີດ ປະຫານແນວວ່າວສ້າງຊາດ ເມືອງລະມາມ ປະກອບຄໍາເຫັນ

ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມດີອີກດີໃຈທີ່ໄດ້ຕາງໜ້າໃຫ້ເມືອງລະມາມຂຶ້ນປະກອບຄໍາຄົດຄໍາເຫັນໃນທີ່ປະຊຸມ, ເມືອງລະມາມໃນໄລຍະຜ່ານມາຫນັງສືຜູ້ໃບລານເຄີຍມີຫລາຍ. ປະຊາວຸນເຄີຍກີສາສະຫບາຜຸດມາແຕ່ດົນນານ

ມີວັດ 5 ແຫ່ງ, ມີຊາວພຸດປະມານ 4 ຜັນກ່າວຄົນ ແຕ່ສະກິຕິນີ້ຍັງບໍ່ທັນລະອຽດປານໃຕ້, ເມື່ອກອນຊາວເມືອງລະມາມກໍເຄີຍນັບກີ ແລະ ນຳໃຊ້ໜັງສືໃບລານ, ແຕ່ດຽວນີ້ ບາງບ້ານກໍຍັງມີໜັງສືໃບລານ ບາງບ້ານກໍບໍ່ມີ ຍ້ອນສູນເສຽນໄປໃນປາງສົງຄາມ, ການປົກບັກຮັກສານັ້ນ ດຽວນີ້ບ້ານທີ່ຍັງມີໜັງສືໃບລານກໍໄດ້ຮັກສາໄວ້ຢ່າງຍິ່ງ.

ມີນີ້ຂ້າພະເຈົ້າຄົດວ່າ ພວກເຮົາໄດ້ຮ່ວມປົກສາຫາລືກັນຢູ່ໃນກອງປະຊຸມນີ້ ແມ່ນເປັນການຕີທີ່ສຸດຮັດແນວໃດເພື່ອໃຫ້ຊັບສິນບັດມູນມະລະດົກຕົກຫອດອັນນີ້ ໄດ້ຍືນຢູ່ໄປທົ່ວຖິ່ງເສັ້ນລູກສ່ັ້ນລານ. ຕໍ່ໄປພວກເຮົາຈະໄດ້

ຜ້ອມກັບຄູບາອາຈານ ໃນແຕຕະວັດປົກປັກຮັກສາ. ສະເພາະຢູ່ເຊກອງນີ້ ຜ່ານມາກ່າວໄດ້ປະລະມາຫລາຍທີ່ສຸດຕັ້ງການອັດຂຽນ ແລະ ສົ່ງເສີມການອານກໍບໍ່ມີແຕ່ວ່າປ່າດົງລານກໍມີຫລາຍທີ່ສຸດເປັນ 2 - 3 ເຮັກຕາ ຢູ່ໃນເຂດເມືອງລະມາມພວກເຮົານີ້. ສຸດທ້າຍນີ້ຂໍອອບໃຈຕໍ່ໂຄງການໃບລານລາວ ແລະ ບັນດາທ່ານຜູ້ແທນທັງຫລາຍ ທີ່ໄດ້ເສົ່ງສະຫະລະເວລາອັນມີຄ່າ ເຊົ້າຮ່ວມປະຊຸມນຳກັນເພື່ອຍົກສູງນັ້ນໃຈຮັບຜິດຊອບຕໍ່ວຽກງານອະນຸລັກຮັກສານີ້.

**ທ່ານນາງວອນຈັນ
ຄະນະຊາວຫມຸ່ແວງ ແຊກອງ**

ຄວາມຮູ້ອັນໃໝ່ທີ່ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບຊາບມານີ້ ແມ່ນຍ້ອນໄດ້ຮ່ວມກອງປະຊຸມປຶກປັກຮັກສາຫມັງສືໃນລານ ເຫັນວ່າມັນມີຄວາມໜມາຍ ແລະ ສໍາຄັນຫລາຍຕໍ່ກັບສັງຄົມຊາວລາວພວກເຮົາ ແຕ່ກ່ອນຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ເຄີຍຄາດຄືດມາກ່ອນວ່າຫມັງສືໃນລານ ຈະມີປິດບາດຕໍ່ສັງຄົມລາວ ຈາລິກຮິດຄອງປະເຟນີ້ຫລາຍຢ່າງ, ຕໍ່ກັບຊາວໜຸ່ມພວກເຮົາ ກ້າວ່າມີຄວາມສາມາດນຳເອົາໝູ່ປັນຍາໃນຫັນອອກມາສິດສອນກັນໄດ້ຢຶ່ງດີຫລາຍ ແຜະວ່າຊາວຫນຸ່ມບໍ່ຮູ້ຈຶ່ງໄດ້ປະກຸມ ແລະ ລະເໜລິງຕໍ່ກັບຮິດຄອງອັນເກົ່າແກ່ພວກເຮົາຕ້ອງເຮັດແນວໃດເພື່ອໃຫ້ຊາວຫນຸ່ມໄດ້ຈົດຈໍ່ສຶກສາຮ່າຮຽນເອົາສິ່ງດີ່ງໆຢູ່ໃນນີ້ໄດ້. ຫາກຊາວຫນຸ່ມບໍ່ຮູ້ກ່ຽວກັບວັດທະນະທ່າແລ້ວ ໃນອະນາຄີດສິ່ງທີ່ດີງາມກໍ່ຈະສູນເສັ້ນໄປ ແລະ ມີຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ກັບຊາວຫນຸ່ມພວກເຮົາ, ຂ້າພະເຈົ້າຢ່າກສະເໜີໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫລືວ່າ ໂຄງການໃນລານ ຫາວິທີໃດ໌ສາມາດສຶກສາອົບຮົມຊາວຫນຸ່ມໃຫ້ຮູ້ຈັກຄວາມເບັນນາຂອງຮິດຄອງປະເຟນີ້ອັນດີງາມອັນເກົ່າແກ່ກໍ່ຄື ວັດວາສາດສະບາໃຫ້ຮູ່ຢ່າງເລິກເຊິ່ງໃນໜຸ່ມຊາວຫນຸ່ມພວກເຮົາ.

**ທ່ານ ຄໍາຊື່ ບຸດດາເພ
ຮອງເຈົ້າເມືອງງົດກັງຈິງ ປະກອບຄໍາເຫັນ**

ສໍາຫລັບຂ້າພະເຈົ້າກໍ່ດີອີກດີໃຈທີ່ໄດ້ປະກອບຄໍາຄືດຄໍາເຫັນຕໍ່ກອງປະຊຸມປຶກປັກຮັກສາຫມັງສືໃນລານລາວ ແຕ່ເມືອງດັກຈິງ ເວົ້າເລື່ອງຫມັງສືໃນລານແມ່ນບໍ່ມີ, ດ້ວຍສາສະໜາສ່ວນຫລາຍແມ່ນບັບກີເສີ ແລະ ການບັບກີທ່າງໆ ກໍ່ແມ່ນໄປຕາມຍຸກຕາມສະຫມອງມັນ ອີງໃສ່ຜູ້ນຳພາຜູ້ທີ່ມີອິດທິຜົນ ຫາງດ້ານການບັນທຶກກ່ຽວກັບຮິດຄອງແມ່ນບໍ່ມີ ແຕ່ຖືງຢ່າງໃດກໍຕາມ ໃນເມື່ອມີການປິດກວ້າງປຶກປັກຮັກສາຫມັງສືໃນລານລາວໃນຄັ້ງນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າວ່າມັນມີຄຸນປະໂຫຍດຫລາຍຕໍ່ການຄົ້ນຄ້ວາສຶກສາຮ່າຮຽນ ຕໍ່ການຄົ້ນຄິດຂອງເມືອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ, ໃນຫລາຍສະຫມ່ານນາ ເມື່ອງພວກເຮົາກໍ່ມີຫລາຍເຫດການຄື່ອນໃຫວມີການປ່ຽນແປງທາງການເມື່ອງ, ມີສະຕິປັນຍາກ່ຽວກັບການກໍ່ສ້າງຄະຫະສະການ, ການຜະລິດ, ການປຸກສ້າງອື່ນໆ ມີການປ່ຽນແປນຈາກຮຸນນີ້ໄປຫາຮຸນອື່ນໃນແຕ່ລະບ້ານ, ແຕ່ວ່າບໍ່ມີການບັນທຶກແລະ ບໍ່ມີການສືບຫອດແບບຄົງຕົວແນ່ນອນ, ພຽງແຕ່ຈີ່ຈຳເລົາປາກຕໍ່ປາກແບບຍາດຕີ່ນີ້ອ່າງ ຫລື ເຊື້ອສາຍຊີ້ງຊາວໄປໜຶ່ງ ຈາກບັນຫານີ້ພວກເຮົາເຫັນວ່າໃນຮຸນນັ້ນມາເຖິງຮຸນນີ້ເຖືອນວ່າບໍ່ມີປະວັດການເລີຍ, ນັບທັງການຄື່ອນໃຫວ ແລະ ພາສາປາກເວົ້າໃນທຸກນີ້ກໍ່ເໜີດໄປໃນແຕ່ລະຮຸນ, ບາງເອັດກໍ່ເປັນຊອດກະຈາ, ຈະວ່າເຜົ່າໄດ້ກໍ່ແມ່ນ ເຊື້ອກີຫຍັງກໍ່ບໍ່ແມ່ນ, ບໍ່ຮູ້ທີ່ມາທີ່ໄປຂອງເຜົ່າຕົນເອງ ຍ້ອນບໍ່ໄດ້ຈົດໄດ້ແຕ່ມ້ໄວ້ ເຮັດໃຫ້ການສືບຫອດບໍ່ມີປິດຮົນ ຂາດປະສຶກການຫາງໝູມບັນຍາຂອງຜູ້, ສະນັ້ນກອງປະຊຸມນີ້ ຈຶ່ງວ່າມີຫລາຍໜູ້ອັນທີ່ເປັນປິດຮົນອັນໃໝ່ໃຫ້ແກ້ຂ້າພະເຈົ້າ ກໍ່ຄືພາກສ່ວນເມື່ອງຂ້າພະເຈົ້າ ແຜະວ່າປິດຮົນອັນນີ້ມີຄຸນຄໍາຫາງດ້ານການສຶກສາອົບຮົມລູກຫລານ ທຸກນີ້ພວກເຮົາຢຶ່ງຮັບຮູ້ອັນໃໝ່ຕໍ່ໄດ້ດີ. ຢູ່ເມື່ອງຂ້າພະເຈົ້າມີຫລາຍບັນຫາອອນກ່ຽວກັບວັດທະນະທໍາ ການຮັບແຂກຄົມ ຫລື ເລື່ອງອື່ນໆກໍ່ຖືກແບບທຳມະດາບໍ່ໄດ້ຈຳແນກແຂກຂັ້ນສູງແນວໃດ ຫລື ບຸກຄົມທົ່ວໄປແນວໃດ ທັງນີ້ກໍ່ຍ້ອນບໍ່ມີການບັນທຶກຈົດແຕ່ມ້ໄວ້. ພາສາປາກວ້າກໍ່ສະໜີມີກັນໄປ ບໍ່ມີບ່ອນອ່ອນບ່ອນແຂງ ຈຳແນກຄໍາເວົ້າບໍ່ໄດ້ ຄວນໃຊ້ໃນສະພາບແບບໃດ. ອັນນີ້ຍັງເປັນບັນຫາຈະໄດ້ສູ່ຊັບແກ້ໄຂ ເພື່ອຮັບໃຊ້ເຂົ້າໃນສົງຄົມກໍ່ຄືຫນ້າທີ່ການເມື່ອງ.

**ທ່ານ ບຸນສີ ຜິມມະເສນ
ແນວລາວສ້າງຊາດ ເມືອງທ່າແຕງ**

ຂໍຮຽນທີ່ປະຊຸມ ໄລຍະຜ່ານມາຢູ່ເມືອງທ່າແຕງມີຫນັງສີຜູກໃບລານຫລາຍຄື: ຢູ່ວັດທ່າແຕງໄດ້ມີເຖິງ 3 ຕຸ້ນໃຫຍ່, ແຕ່ກີກໄພສົງຄາມຜົ່າຈົນກ້ຽງບໍ່ເຫຼືອ, ວັດວາອາຮາມກໍປະເພີໄປທລາຍ, ຫນັງສີຢູ່ໃນສິມວັດທ່າແຕງເຫນືອ 2 ຕຸ້ນໃຫຍ່ກໍເສັງຫມິດ. ແຕ່ພາຍຫລັງສົງຄາມສົ່ນສຸດລົງ ການປຶກປັກຮັກສາກໍໄດ້ຄົນຄວ້າຊອກຫາຫນັງສີໃບລານຄືນມາໃໝ່ ພາຍຫລັງປີ 1976-77 ມານີ້ມີຄຸບາຜົ່ນໄດ້ເອົາຫນັງສີມາແຕປາກເຊື່ອໄດ້ສູດໄດ້ເຫດ. ຈະຄົນຫາຫນັງສີເກົ່າແຕ່ແມ່ນບໍ່ມີ, ການສຶກສາຂອງພະສົງສໍາມະເຫັນກໍແມ່ນຈົດກ່າຍໃສ່ເຈົ້າ, ນຳມາແຕ່ຕົນສະບັບຂອງເມືອງປາກເຊ, ສາລະວັນ ການປຶກປັກຮັກສາຜ່ານມາ ກໍຍົບວ່າພະສົງບໍ່ເອົາໃຈ ບໍ່ມີຄວາມຮູ້ຫາງດ້ານອິດຮຽນ ບໍ່ຮູ້ໂທ໌ໜ້າ, ປື້ນກ່ຽວກັບພະວິໄນຍ່ເມືອງທ່າແຕງຮອດບໍ່ມີຈັກຫົວເລີຍ. ປື້ນທຳມະບາລີກໍບໍ່ມີ ສ່ວນປິ້ນສູດ - ເຫດ ແມ່ນໄດ້ຊອກຍືມຈາກຕາງແວ່ງມາກໍມີດັ່ງນັ້ນ ເມື່ອມີໂຄງການປຶກປັກຮັກສາຫນັງສີໃບລານມາຄືແວນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າກໍຮູ້ສຶກພາກພູມໃຈ ຈະຊັກຊວນຄຸບາອາຈານ ສິມທີບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກະແໜລັງຂ້າວວັດທະນະທ່າເມືອງພ້ອມກັນຄົ້ນຄວ້າຄືນ.

ຂ້າພະເຈົ້າຈະພະຍາຍາມແນະນຳຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການຈານ(ຂຽນ)ໃບລານ ສົ່ງເສີມໃຫ້ຄຸບາອາຈານໄດ້ນຳໃຊ້ໃບລານຕໍ່ເປ ແລະ ຈະສິມທີບກັບເມືອງລະມາມ ບ່ອນທີ່ຜົ່ນມີກິກລານຫລາຍ ນອກນັ້ນກໍຈະໄດ້ຊອກຄົ້ນເກັບກຳເອົາຂໍ້ມູນໜັງສີໃບລານ ທີ່ມີຢູ່ຕາມບ້ານປະຊາຊົນເຝື່ອຂັ້ນສະກິຕິ.

ທ້າຍສຸດນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າຢາກສະເໜີຕໍ່ຂັ້ນເທິງ ກໍຄືໂຄງການປຶກປັກຮັກສາຫນັງສີໃບລານ ຈຶ່ງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ກ່ຽວກັບການ ພະລິດປິ້ນອອກມາຍ້າຍ ຫລື ແຈກຍາຍ ໃຫ້ຜູ້ສົນໃຈດັ່ງທີ່ແຈກຍາຍໃນກອງປະຊຸມນີ້ ອາດຈະກ່ຽວກັບທຳມະວິນ, ຮິດຄອງປະເພນີຕາງໆ ຕລອດເຖິງບົດສຸດມິນ, ແດສະໜາທໍາຕ່າງໆເພື່ອເອົາມາວ້າງອາຍ ບາງເທື່ອຜູ້ມີສັດຫາຍາກສ້າງຫນັງສີກໍ ຈະໄດ້ບໍຊາ (ຊື້) ເອົາໄປທານໄວ້ນໍາວັດວາສາສະໜາ ຫລື ໄວເປັນສົມບັດສ່ວນຕົວເສີມສ້າງພູມປັນຍາພະສົງ ແລະ ເນັ້ນອຍໃຫ້ ໄດ້ອານໄດ້ຮຽນ ແພະວ່າຫນັງສີແບບນີ້ມີຄົນສິນໃຈຫລາຍ ມັບຫຼັງຜູ້ກຸດທະສາດສະຫນາ ຫລື ກີ່ຜູ້ກໍສິນໃຈນຳຄືກັນ.

**ທ່ານນາງ ບຸນຮຽງ ວິຈິດ
ຮອງປະຫານສະຫະຜັນແມ່ຍິງ ແຊວງເຊກອງ**

ວັດທະນະທ່າລາວແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ສຸດສໍາລັບຜູ້ຍິງພວກເຮົາເຝື່ອເປັນການ ສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ແມ່ຍິງພວກເຮົາເຂົ້າຮ່ວມການອະນຸລັກຮັກສາຮິດຄອງວັດທະນະທໍາ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ເອົາຮ່ວມກອງປະຊຸມເຫື່ອນີ້ ໄດ້ຮັບຜິ່ງການບັນຍາຍ-ການອະທິບາຍຂອງບັນດາທ່ານຕ່າງໆ ເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າເຂົ້າໃຈຕື່ມກ່ຽວກັບວັດທະນະທ່າລາວ ເຮົາ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການປຶກປັກຮັກສາຫນັງໃບລານລາວ. ຂ້າພະເຈົ້າຄືດວ່າ ໃນໂອກາດຕໍ່ໄປ ໃນນາມທີ່ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແຕ່ສິດຜົນປະໂຫຍດແມ່ຍິງຈະໄດ້ຮ່ວມໃນ ຮ່ວມມືປຸກລະດົມການສໍາຫລວດຫນັງສີຜູກໃບລານ, ຫນັງສີໃບລານເຄີຍສຶກສາອົບຮົມແມ່ຍິງພວກເຮົາມາໄດ້ຫລາຍສະໄໝມໃຫ້ຮູ້ຈັກອັນຊົວອັນດີ, ຮິດຄອງປະເພນີຊາວລາວຂອງພວກເຮົາ, ຂ້າພະເຈົ້າຢ່າງສະເໜີໃຫ້ໜ້າງວັດທະນະທ່າຮັດ

ຕາຣະວະຫັງສີກັນ

ໄດຍ : ບຸນຕຸມ ສີບັບຜົກ

ຝູ້ຂ້າທຸກກົວໜຳ	ເຖົາຫນຸມຍົງຊາຍ	ປັດນັ້ນຝູ້ຂ້າຂ່າກາບກົມ	ຄາລະວະສິມມາ
ໄດ້ຈັບບາຍລານທົມ	ເຊັດງູໃຫ້ໃສກວັງ	ນີ້ທຸບທຽນມາລາ	ຢືນຄະມາຍ່ນ້ອມ
ເພື່ອເຫັດຫຼຸ່ມຜຮະຫັມເຈົ້າ	ໃຫ້ຍືນຍົງຄົງຢູ່	ຮໃຫ້ຈອມທົມເຈົ້າ	ອະນຍາໄຕຜາຍໄຟດ
ຄຸ້ແຜ່ນດິນແຜ່ນຝ້າ	ຫ້າຜັນກົວນອວບວັດສາ	ຮົຈົງຍົກໄຫດໃຫ້	ກັມຮ້າຍຢ່າໃຫມີ ແດ້ຫອນ
ອະນາໄມເສດສິນ	ຈັດທາມວດລຽງຢາຍ	ເຊັດລາກນີ້ທັມຄັ້ງນີ້	ອານີສິງສິງສຸຂີ ຝູ້ຂ້າເນີ
ຝ່າຍວິຊາການຈົດ	ຂຶ້ນປັບຊີຂອບປີ	ປາຮະນີລານທົມ	ຈົງເພີ່ມວິກຕົກຕົ້າ
ຮຽງລະດັບທີໄວ້	ໃຜມັນເປົ້ອຍໃສ	ເກົບາບກົມທິດເຮືອນ	ຜົວຜັນໃຫ້ຜຸດຜ່ອງ
ມີມັດໃຫຍ່ມັດອ້ຍ	ໃສ່ກົງໄວ່ຢ່າງດີ	ໃຫ້ປັນຍາຍານສ່ອງແຈ້ງ	ນິບພານຜຸ້ນຊາດຊີມາ ຫັນເນີ

ພະວິຍາ ກ ປະການ

ຄັດຈາກໃບວານວັດສະເໝີງ ແຂວງສາລະວັນ ໄດຍ : ບຸນເລື່ດ ທໍາມະຈັກ

1. ວະກະສມາ : ພະຮິຍາທີ່ທ່ານີ້ມີອັນເຜົ່າຄາດ ມີນີ້ໄສຂອບດູ້ທີ່ນີ້ສາມີ ເປັນໃຫ້ຊາຍອື່ນ ບໍ່ຊ່ວຍເຫຼືອ ຄິດປະທຸສຮ້າຍ ແລະ ພຍາຍາມອ້າສາມີຢູ່ຕົວດວລາ.
2. ໄຈຮິສມາ : ພະຮິຍາທີ່ທ່ານີ້ມີອັນໂຈນ ນີ້ນີ້ແດ່ສະຫອບຍັກຍອກຊັບສຸນບັກເງິນທອງທີ່ເຊື່ອຫາມາ ໄດ້.
3. ໂອຍະສມາ : ເມື່ອທີ່ທ່ານີ້ມີອັນນາຍ ນີ້ນີ້ໄສເຂົ້າຄົມ ບໍ່ໃສໃຈທ່າງນີ້ ກິນໜ່າຍ ປາກຮ້າຍ ເວົ້າຈາສໍາຫາວ່າ ໄອວັດຫຍາບຄາຍ ແລະ ລອຍໆອ່ົ້ມ້ອ່ສາມີຜູ້ຂໍ້ນັ້ນຂັ້ນແຂງ.
4. ມາຕຸສມາ : ເມື່ອທີ່ທ່ານີ້ມີອັນແມ່ ຮັກແຜງຜົວຄືແຮຮກລູກ ຄອຍຊ່ວຍເຫຼືອຜົວ ແລະ ຮັກສາຊັບສິນບັດເງິນ ຄໍາທີ່ທ່ານາໄດ້,
5. ພຄນິສມາ : ເມື່ອທີ່ທ່ານີ້ມີອັນອ້າສາວ ນີ້ນີ້ໄສເຂົ້າຍາຍ ເຄົາລົບຜົວ ແລະ ຢູ່ໃຫ້ອໍານາດຂອງສາມີ.
6. ສະອີສມາ : ເມື່ອທີ່ທ່ານີ້ມີອັນເຜື່ອນ ນີ້ນີ້ໄສເຂັ້ນຊົມຢືນດີໃນສາມີຂອງຕົນ ເປັນຍິ່ງມີກະກຸນລຸນຊາດຮູ້ປະິດປະຕິບັດຕົນຕໍ່ຜົວດ້ວຍຄວາມຮຽບຮ້ອຍ ແລະ ເປັນທີ່ປຶກສາ.
7. ທາສີສມາ : ພະຮິຍາທີ່ທ່ານີ້ມີອັນຫາດຮັບໃຊ້ ເຖິງຈະກິກາດາວ່າຂູ້ເຂັ້ນຂໍ້ຮັບທີ່ກໍ່ນໍ່ເກອບ ຄອຍປະຕິບັດຮັບໃຊ້ຜົວຕົນຄືຂ້າທາດໃນຄົວເຮືອນ (ອັງຄຸຕະນິກາຍສັຕກະນິບາດ).

ປົດປະກອບຄ້າເຫັນຕໍ່ຈາກໜ້າ 18

ເອກະສານຂຶ້ນມາຜູ້ມີການເຜີຍແຜ່ຮິດຄອງ ກົດທະນະທໍາລາວ ແຈກຍາຍໃຫ້ມີການສຶກສາດ້ວຍຕົນອອງ ຢູ່ບ້ານຢູ່ຊ່ອງເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈທີ່ມີກ່ຽວກັບວັດທະນະທໍາລາວ ແພາວ່າແມ່ຍິງເປັນຜູ້ນຶ່ງທີ່ຮັກສາຮິດຄອງ ການນຸ່ງກີບແບບອົບຊາດອົບຜົ່າລາວ ທັງນີ້ກໍເຜື່ອປົກປັກຮັກສາຮິດຄອງອັນນີ້ໄວ້ໃຫ້ດີກວ່າເກົ່າ.

ທ່ານສຶດາ ສຸວັນນະສານ ເຈົ້າມືອງງະລິມ

ຂ້າພະເຈົ້າຂໍກີບເປັນກຽດຢ່າງສູງ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຄະນະປະທານ ກອງປະຊຸມ. ໄດ້ຕາງໜ້າໃຫ້ອໍານາດການປົກຄອງ ແລະ ປະຊາຊົນມືອງກະລິມປະກອບຄ້າເຫັນຕໍ່ປະຊຸມ, ອັກພະເຈົ້າຂໍເປັນເອກະພາບກັບໂຄງການປົກປັກຮັກສາໜັງສີຜູກໃບລານ ແລະ ບັນດາຄໍາຄິດຄໍາເຫັນຂອງທ່ານຜູ້ແທນທີ່ໄດ້ປະກອບມາແລ້ວນັ້ນ.

ສໍາໜັບມືອງກະລິມພວກຂ້າພະເຈົ້າແລ້ວ ເປັນມືອງຜູດອຍຫ່າງຈາກເຫດສະບານແຂວງປະມານ 70 ກວ່າທັນ ປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ອ້າຊືບເຮັດໄຮ ລວມມີ 87 ບ້ານ ມີຜົນລະມືອງຫັ້ງທີ່ມີ 12 ຜັນກວ່າຄົນ, ນັບຖືສາສະໜາຜົນສ່ວນໃຫຍ່ ຜ່ານມາກໍກິກສົງຄາມທໍາລາຍຢ່າງຮ້າຍກາດທີ່ສຸດ ເຮັດໃຫ້ເຮືອນກິກຜົາຜານຈົນທາມີດກ້ຽວ. ແຕ່ພາຍຫລັງປິດປ່ອຍມານີ້ ປະຊາຊົນກໍໄດ້ຕັ້ງທັນຕັ້ງຖານເຮືອນຊານບ້ານຊ່ອງຂອງຕົນຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງປະຊາຊົນທີ່ເຮັດໄດ້ ແຕ່ປັດຈຸບັນນີ້ ເຖິງວ່າບໍ່ມີວັດວາອາຮາມ ບໍ່ມີຫັນສີຜູກໃບລາບກໍ່ຈິງ ແຕ່ຜ່ານມາອໍານາດການປົກຄອງມືອງກໍໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງຫຼັກທີ່ກ່ຽວກັບການຝັ້ນຝູ ແລະ ສິ່ງເສີມວຽກງານວັດທະນະທໍາ ບັນດາຜົ່າ ເປັນຕົນຫາງວັນນະຄະດີ ກາບກອນ ການອັບລໍາຂອງແຕລະຜົ່າ, ພາສານີທານຕ່າງໆ ສິ່ງເສີມສີ ໂມ້ລາຍມີທາງຫັດກະກໍາທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງແຕລະຜົ່າ ໃຫ້ອະນຸລັກຮັກສາໃຫ້ຢືນຢັງຄົງຢູ່ກັບບັນດາຜົ່າຕລອດໄປ.

ເຈົ້າຂອງ

ໂຄງການປົກປັກຮັກສາຫຼົງຈີໃບລາວລາວ
(ການຮ່ວມມື ລາວ-ເຢຍຂະເມນ)

ຂ່າປົກງານ ຕົວຢ່າງ
ກະຊວງຖະໜົນອາວ ແລະ ວັດທະນະທໍາ
ທ່າແຂວງຫຼວງຈຸດ
ຖະມິນແຊຸດຖາທີ່ອາດ (ນ້ຳຜູ)

ຕູ້ປ.ມ. 8818
ໂທ : (856-21) 251 405
ແຟັ້ກ: (856-21) 213 029
E-mail : baillane@laotel.com

ຄະນະຈັດທໍາ

ທີ່ປົກສາ	: ດາວໂຫຼນ ກິບລະຍາ
	: ບຸນເມີກ ແຂວນຫຸນຫອນ
ຫົວໜ້າ ຢກ	: ກິງເຕືອນ ດັດຕະເວີງ
ຫອງຫົວໜ້າ ຢກ	: ບຸນເມີກ ຫ້າມະເຮັກ
ຈັດຫົວໜ້າ ຄອມເມືວຕີ	: ສີສຸຜົນ ດອງມະນີ
ຕີເມືຍຄອມເມືວຕີ	: ປິອສີ ສີປະເມີນ
ຖາຍພາບ	: ຄໍາແສງດາວ ປະກຸມມະວີງ
	: ຄໍາສິງ ອົງສະຫວາງ
	: ໂາຍໃງ ຕົງສັກສິດ
	: ຄໍານຸກ ສີວິຫອາໄ